

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

בפני כבוד השופטת רונית גורביץ

תובע/נתבע/אב ג.א.ת"ז *****
ע"י ב"כ עוה"ד מ. עמרן

נגד

נתבעת/תובעת/אם ט.א.ת"ז *****
ע"י ב"כ עוה"ד לירון ישראלי

נגד

תובע/סב ג.א.ת.ז. *****
ע"י ב"כ עוה"ד מ. עמרן

פסק דין

על הפרק ארבע תביעות שהתנהלו בין הצדדים.
תביעה למשמורת והסדרי ראייה (תלה"מ 17-12-19820) ותביעה רכושית (תלה"מ 18-01-50173)
שהוגשו על ידי התובע. תביעת מזונות (תלה"מ 17-12-44380) ותביעת משמורת (תלה"מ 18-01-44466)
שהוגשו על ידי הנתבעת. תביעה נוספת (חמישית) כספית שהוגשה על ידי אביו של התובע
כנגד הנתבעת (תלה"מ 18-10-70829) על סך של 85,000 ₪.

א. רקע עובדתי

1. הצדדים הכירו בשנת 2011, וניהלו מערכת יחסים, ממנה נולדו שני קטינים: א.א.ת.ז. ***** יליד 9.9.2012 בן 8 וב.א.ת.ז. ***** יליד 14.5.2014 בן 6.
2. בתחילה התגוררו הצדדים בדירה שכורה בחיפה, לאחר מכן התגוררו משך שנתיים ו-7 חודשים בדירה השייכת לנתבעת בפרדס חנה-כרכור ובחודש 2/2017 עברו להתגורר בקיבוץ חפציבה במשך 11 חודשים עד ליום הפרידה.
3. הצדדים תיארו הדרדרות במערכת היחסים ביניהם. במהלך תקופה זו צרך התובע סמים והגביר השימוש בהם עד שעבר התקף פסיכוטי. וביום 20.10.17 הגיע בליווי הנתבעת למיון בבית החולים רמב"ם בחיפה שם נבדק על ידי פסיכיאטרית בכירה ושוחרר מהמלר"ד לבית חולים שער מנשה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

1. התובע התקבל למרכז לבריאות הנפש שער מנשה ביום 20.10.17 והשתחרר ביום 22.10.17.
2. האשפוז היה בהסכמת התובע. סיבת האשפוז הוגדרה בשל מצב פסיכוטי חריף כתוצאה משימוש בסמים (בעיקר עישון גראס). התובע נבדק שוב על ידי פסיכיאטר מטעם קופ"ח ונמצא צלול.
3. ביום 6.11.17 הגישה הנתבעת בקשה לצו-הגנה כנגד התובע וטענה כי התובע משתמש באלומות מילולית כלפיה וכי היא חוששת לחייה. במסגרת תיק ה"ט 12567-11-17, הסכימו הצדדים כי התובע יורחק למשך 60 ימים מן הבית.
4. ביום 20.12.17 עזבה הנתבעת עם הקטינים את מקום המגורים בקיבוץ חפציבה ועברה להתגורר בפרדס חנה-כרכור.
5. ביום 26.12.2017 ניתן צו מניעה זמני למעבר מגורי הקטינים.
6. ביום 3.3.18 בהליך בקשה דחופה לצו מניעה מצד התובע כנגד מעבר הנתבעת והקטינים לעיר אחרת, אישרתי לנתבעת להעתיק את מקום מגוריה יחד עם הקטינים לפרדס חנה-כרכור. בנוסף לכך קבעתי כי מפגשי האב עם הילדים שהיו מספר ימים בשבוע, מספר שעות בכול פעם בליווי הוריו, יתקיימו ללא ליווי, כאשר האם תסיע הקטינים לכיוון אחד בכל מפגש. העו"ס לסדרי דין התבקשה לבחון אפשרות הלנת הקטינים בבית התובע בכפוף להמשך מעקב פסיכיאטרי שלו.
7. במסגרת אותו דיון ניתנה על ידי גם החלטה לגבי מזונותיהם הזמניים של הקטינים שלא שונתה במהלך כל ההליכים, לפיה הנתבעת ישלם בגין מזונות ילדיו הקטינים סך של 1800 ₪ בחודש בתוספת חלקו במדור 1024 ₪ ובסה"כ 2824 ₪, וזאת החל מיום פתיחת הליך ביח"ס ה- 6.1.17 ובכל 10 לחודש עבור אותו החודש. בנוסף יישא במחצית עלות הוצאות חינוך שוטפות גן וצהרון ובהמשך כל הוצאות החינוך בבית ספר – אגרות, סל תרבות, טיולים והזנה. מעת הגיעו של הקטין לגיל 6 יופחת רכיב המזונות בלבד לסך של 800 ₪.
8. בהליך ערעור מטעם הנתבעת על החלטתי זו במסגרת רמ"ש 20481-03-18 ניתן פסק דין ביום 25.4.2018 לפיו: "אחר שנשמעו טענות הצדדים ובהתאם להסכמתם בדיון, אני מורה על ביטול חלק ההחלטה קמא מיום 3.3.18 הנוגע להסרת הפיקוח במהלך פגישותיהם של האב עם ילדיו הקטינים. בהתאם לכך ועד למתן החלטה אחרת על ידי בית המשפט קמא, יימשכו הביקורים כסדרם, אך בפיקוח. בהתאם למוסכם על ידי הצדדים, בית המשפט קמא ידון פעם נוספת בעניין הסרת הפיקוח לאחר שתניתן חוות דעת פסיכו-דיאגנוסטית של מומחה אשר ימונה על ידי בית המשפט קמא ויחווה דעתו בדבר מצבו הנפשי של האב, בשאלה האם האב עלול לסכן את ילדיו ובדבר כישוריו כהורה, זאת בשים לב לאירוע הפסיכיאטרי שעבר האב ונוכח המסרים השונים שהעביר לקטינים ולאם, כפי שהוצגו בפני בית המשפט".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

11. ביום 6.5.18 מונתה ד"ר מוניקה בלנארו כמומחית מטעם בית המשפט לצורך מתן חוות דעת
באשר למצבו הנפשי של התובע כהורה ובחינת מסוכנותו לילדיו. וביום 25.8.18 מונה
הפסיכולוג ד"ר דוד יגיל לביצוע הערכה פסיכו דיאגנוסטית בדבר מצבו הנפשי של התובע וכן
בשאלה האם הוא עלול לסכן את ילדיו ובדבר כישוריו כהורה.
12. המומחים הגישו את חוות הדעת.
- על פי חוות דעתה של הפסיכיאטרית ד"ר בלנארו מוניקה מיום 3.6.18 "ע"פ הבדיקה
והמסמכים...: ללא עבר פסיכיאטרי עד למשבר לפני כמעל חצי שנה. אושפז ליומיים בלבד
עקב מצב פסיכוטי חריף, קצר, מניפורמי עם שיפור משמעותי...במהלך למעלה מחצי שנה
ממשיך להיות ברימיסיה מלאה גם ללא טיפול תרופתי, כלומר ללא מצב פסיכוטי וללא כל
סיכון לעצמו לסובבים כולל לילדים. גם בעבר לא ידוע על סיכון כשלהו. גם במשבר
הפסיכוסטי ללא אינדיקציה לאשפוז בכפייה. הינו עובד, מתפקד היטב. הפסיק שימוש בסמים
תוך מודעות השפעת הסמים על מצבו הנפשי. לאור המצב המתואר, מדובר במצב פסיכוטי
תגובתי ולא הפרעה פסיכוטית מג'ורית".
"לדעתי אין מדובר בהפרעה פסיכיאטרית מג'ורית...אין אינדיקציה לטיפול פסיכיאטרי. אין
כל תיאור של מסוכנות בעברו ולא מיידיית".
על פי חוות דעתו של הפסיכולוג ד"ר דוד יגיל ביום 19.6.18 : "בהסתמך על ממצאי הבדיקה
הפסיכו דיאגנוסטית לא קיימת מסוכנות שלו כלפי הזולת, ובכלל זה כלפי אם ילדיו וכלפי
ילדיו, ולהערכתו, מסוגלתו ההורית/אבהית היא תקינה. לפיכך, לא קיימת מניעה לקיום
הסדרי שהות רגילים, נורטיביים, שמבוססים על לינה של ילדיו עימו – פעמיים בשבוע בימי
החול ואחת לשבועיים בסופ"ש, ללא צורך בפיקוח". עוד המליץ על טיפול פסיכולוגי פרטני
לכל אחד מההורים בהתאם לצרכיו ועל מינוי "מתאם הוריי".
13. שני המומחים הגישו מענה לשאלות הבהרה שהפנתה אליהם האם, לכך אתייחס בהמשך.
14. ביום 30.5.18 הוגש לבית המשפט תסקיר משלים בעניין חלוקת זמני שהות של הקטינים.
בתסקיר אשר נערך לפני שהוגשו חוות דעת המומחים, נרשם כהערה כללית : "אם ממצאי
האבחון לא יעלו ממצאים המעלים סיכון לילדים או קשיים תפקודיים מהותיים נמליץ על
הסרת הפיקוח ונבקש לצמצם למינימום מעורבות משפחות המוצא בחיי היומיום של
הילדים". העו"ס ציינה כי לשני ההורים בתים תואמים ומאורגנים לצרכי הילדים
והאינטרקציות של שני ההורים עם ילדיהם נראו תקינות ומיטיבות בביקורי הבית שערכה.
הומליץ על חלוקת זמני שהות לפי מדרג וזמן בכדי לאפשר לילדים שקט ויציבות מסוימת
תוך הרחבה הדרגתית בהתאם למצבם הרגשי וליכולות ההוריות. כאשר מדרג זה חשוב גם
עם פקוח וגם בלעדיו. העו"ס המליצה על פעמיים באמצע השבוע בין השעות 16:00 עד 19:00

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

1 כאשר האב לוקח את הקטינים מהמסגרות ומשיבם לבית האם. וכל יום שישי האם לוקחת
2 לבית ההורים מתשע בבוקר והחזרה של האב לפרדס חנה בשעה 19.00.
3 צוין כי עוד חודשיים כל סוף שבוע שני תהיה לינה בסופ"ש והחזרת קטינים במוצ"ש.
4 15. בהחלטתי מיום 21.7.18 קבעתי כי : "לאור חו"ד המומחים אשר שללו כל מסוכנות מצד
5 האב, ולאור חו"ד פסיכולוג הקליני הקובע כי מסוגלותו ההורית /אבהית היא תקינה, ואין
6 מניעה לקיום הסדרי שהות רגילים, נורמטיביים, שמבוססים על לינה של ילדיו עימו מחד,
7 ולאור המלצת העו"ס על הרחבה הדרגתית של זמני השהות מאידך, יש מקום להסרת
8 הפיקוח והרחבת זמני השהות בחודשיים הקרובים ללא לינה, ואלה יתקיימו כדלקמן –
9 האב יפגוש את הקטינים בחודשיים הקרובים : פעמיים בשבוע החל מסיום המוסד החינוכי
10 בשעה 16.00 וישיבם לבית האם בשעה 19: 30 בלא פיקוח וכן בכל יום שישי החל משעה 9.00
11 ועד השעה 19.00 שוב בלי פיקוח.
12 האב יאפשר לאם לשוחח עם הקטינים באמצעות הטלפון הנייד.
13 בתום חודשיים מהיום, וככל שההסדרים יתנהלו על מי מנוחות, ילונו הקטינים אצל האב כל
14 סוף שבוע שני כאשר האב יאסוף אותם בצהריים מהמסגרות וישיבם במוצ"ש ב- 19.00 לבית
15 האם. אזי יהיה מפגש אחת לשבועיים בסופ"ש, במקום כל יום שישי כפי שנעשה כיום".
16 16. החל מ- 1.10.18 הקטינים לנים בבית האב כל סופ"ש שני.
17 17. בתסקיר נוסף מיום 18.12.18 הומלץ על הרחבת הלינה גם לימי שני, הסדר שלא יצא לפועל.
18 18. הסדרים אלו (למעט יום שישי איסוף מהמסגרות) לא שונו במרוצת ההליכים.
19 19. בכל התביעות ייקראו הצדדים "אב" או "אם" בהתאמה.
20 בתביעה הכספית שהוגשה על ידי אביו של התובע הוא ייקרא "סב".
21 20. להלן תינתן הכרעת בית משפט בכל אחת מהתביעות התלויות ועומדות.
22

ב. תביעת-משמורת והסדרי שהות תלה"מ 17-12-19820 משמורת תלה"מ 17-12-44466

ב.1. טענות האב בתמצית

21. האב הגיש תביעת משמורת והסדרי ראיה.
22. האב ביקש להיות ההורה המשמורן העיקרי לילדיו ולחילופין במשמורת משותפת יחד עם
29 האם ולחלופי חילופין קביעת אפוטרופסות משותפת לשני ההורים. לטענתו הוא שימש
30 כהורה העיקרי והדומיננטי לקטינים בזמן שהאם עבדה ופרנסה כמהנדסת בניין. כך לאחר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 סיום חופשת הלידה של בנם הבכור שבה האם לעבוד והוא שימש כהורה המטפל העיקרי.
- 2 לדבריו, פעמים רבות הייתה ממשיכה לעבוד מהבית על המחשב.
- 3 23. לגרסת האב, הוא היה אוסף את הקטינים ממסגרות החינוך, דואג להם לארוחת צהריים
- 4 וערב. היה מנקה את הבית ודואג לתחזוקה בעוד האם עבדה שעות רבות מחוץ לבית. לדבריו,
- 5 הוא עמד בקשר עם מוסדות החינוך והיה פעיל באירועים שונים. כן טען כי היה אחראי
- 6 לטיפול הרפואי של הקטינים.
- 7 24. האב טען כי האם גורמת לניכור חריף בינו לבין ילדיו. כך לדוגמא מסכלת את השיחה שלהם
- 8 עמו ומעסיקה אותם בטלויזיה או בצעצועים חדשים, מגיעה באיחור לבית הוריו וגורמת
- 9 מהומה. לדבריו האם עושה דין לעצמה ומבטלת הסדרי שהות, כך למשל כתבה לו האם:
- 10 "לא יתקיים מפגש עד לבירור המצב הרפואי שלך וטובת הילדים, ענבל עודכנה, נא פנה
- 11 אליה. שבת שלום" ואילו העו"ס ציינה כי אין שינוי בהסדרים ובמידה והאם לא תהיה
- 12 מוכנה לשתף פעולה בית המשפט יעודכן. בנוסף לטענתו, האם מסכלת את הקשר בינו לבין
- 13 הקטינים ולא שולחת אותם למסגרות החינוך כדי לא להעבירם לידי.
- 14 25. לדברי האב, האם יצרה לו תדמית שלילית בשל משבר חד פעמי ארעי בעקבות התמוטטותו,
- 15 שלאחריו נבדק על ידי פסיכיאטר ונמצא צלול וכמי שאינו מהווה סכנה לילדיו. כך האם
- 16 העצימה את הארוע וייחסה לאב מסוכנות כדי להילך אימים על בית משפט והתעקשה על
- 17 מינוי שני מומחים. ובתצהירה אף העלתה גרסה כבושה לפיה התעלל בה לאורך שנים
- 18 שנסתרה בחקירתה.
- 19 26. האב הפנה לחקירתה של האם בתיק ה"ט מיום 9.11.17 לאחר ששוחרר מבית החולים, אשר
- 20 לדידו מצביע על ידיעתה ומודעותה למסוגלותו ואחריותו המוכחות של האב כהורה וכאב
- 21 מעולה שם טענה כי החלוקה ביניהם לאורך רוב החיים הייתה "חלוקה שווה של 50:50" וכן
- 22 "ג.א הוא יודע לטפל בילדים ולא הייתה לי שום טענה כלפיו לפני רצף האירועים...".
- 23 27. עוד מפנה לחוות דעת הרווחה שקבעו זה מזמן כי יש להרחיב את הקשר ולהוסיף ימי לינה
- 24 וציינו פעם אחר פעם את התנגדות האם וההכבדה שהיא נוקטת.
- 25 28. האב טען כי אין ליתן משקל לעדות אחיו א.א, שסיפר על שימוש באלכוהול ועל כך ששמע
- 26 מהאם כי הילדים חוזרים מהאב כועסים, הואיל ואחיו ניתק עצמו ממנו וממשפחתו ואינו
- 27 טורח לציין את השימוש שהוא עצמו עושה בגראס ובאלכוהול ובשל כך הוא מבצע עבודות
- 28 שירות.
- 29 29. עוד טען כי האם בחקירתה הנגדית זנחה את טענות המסוכנות וסתרה את עצמה לעניין
- 30 יכולתו לטפל בקטינים. בנוסף, לא הציגה בדל של ראיה להפריך את חוות דעות המקצועיות
- 31 של הרווחה והמומחים שברפואה ולבסס חוסר מסוגלות הורית של האב.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

30. האב עותר בסיכומיו לקביעת הורות משותפת בחלוקת זמן שיויונית בשל היותו הורה
במשרה מלאה כל השנים וכמי שהיה ממונה על גידול הקטינים עד למועד הגשת בקשת
הפירוד.
מבקש לחייב בהוצאות משפט ושכ"ט מומחים והוצאות פיצוי ראוי.

ב.2. טענות האם בתמצית

31. האם עתרה בתביעה למשמורת בלעדית על הקטינים.
32. לטענת האם משך כל החיים המשותפים נהג האב לסבול מהתפרצויות זעם, העדר שליטה
עצמית, תפיסת מציאות מעוותת, חשדנות ונטייה להתמכרות. האם צרפה דוגמא מחוקים
והוראות שהיה האב פוקד בבית. נטען על ידה כי בעת התפרצויות היה נוהג האב לקלל
ולאיים עליה ועל הקטינים וצורפו על ידה תמלולי שיחה כראייה. כן הציגה הודעה כי הוא
"מפחד לא להיות אבא טוב לילדים".
33. לטענתה בראשית ההליכים ולאור מצבו הנפשי הרעוע של האב כמי שאובחן כסובל
מפסיכוזה חריפה חששה כי הוא יפגע בקטינים ו/או בה באמצעותם.
34. לפיכך עתרה בבקשה לקביעת זמני שהות בפיקוח צד ג' לצד מינוי מומחים רפואיים לבחינת
מצבו הנפשי, ומשלאור האמור בהם נקבע כי חלף המצב הפסיכוטי ואין הוא מסוכן לילדיו
החל האב לפגוש את הקטינים בהסדרי ראייה מסודרים.
35. בכתבי הטענות טענה האם כי היא סירבה בתוקף לקיום הסדרי ראייה ללא פיקוח אך בלית
ברירה ונוכח הנחיות העו"ס נאלצה לשתף פעולה עם ההסדרים שנקבעו.
36. לגרסתה בניגוד לטענת האב כמי שמבקש לכאורה להרחיב את הסדרי השהות, הוא לא טרח
ליתן תגובה לתסקיר הנוסף, שניתן ביום 18.12.18 בהתאם להחלטה מיום 4.1.19 אלא הגדיל
עשות והתנער מטיפול בקטינים, מהסדרי השהות בחגים, מתשלום מזונותיהם ומתיאום
ההורי שנקבע ומשכך יש לראותו כמי שזנח את בקשתו.
37. כך גם כשהתבקש לקחת את הקטינים במועדים ובחופשות משעות הבוקר המוקדמות
התחמק בפועל מכך תוך שימוש בתואנות שווא כלפי האם. אף בתקופת הקורונה בזמן
שהקטינים ללא מסגרות חינוך הוא מגיע לקחתם רק בשעות אחר הצהריים שנקבעו ולא
משעות הבוקר.
38. יוצא אפוא שיש הבדל בין טענותיו של האב למשמורת משותפת לבין הרצון והיכולת
האמיתית שלו לקחת חלק בחיי הקטינים כאשר בפועל הוא לא עושה כן.
39. לטענתה על פי הקריטריונים שנקבעו בפסיקה – היותה ההורה הדומיננטי בחיי הקטינים וזו
המעניקה טיפול הולם ודאגה לצרכי הקטינים ומנגד העדר תקשורת ושיתוף פעולה בין

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

הורים והעדר אחריות הורית מינמאלית לקטינים מצידו של האב, מצדיקים מבחינת טובת
הקטינים קביעתה כהורה משמורן עליהם תוך קביעת זמני שהות עימו כפי שמתקיימים
כיום.
40. עוד עותרת לביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הקטינים ולחילופין להעמיד את ביטולו
באופן קבוע בכפוף לפהקדת ערבות ע"ס של 25,000 ש"ח כפי שנקבע בהחלטת בית משפט
מיום 5.7.19.

3. ב. דיון והכרעה לעניין תביעות המשמורת והסדרי השהות

41. סעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "חוק הכשרות
והאפוטרופסות") קובע כי:
"לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע,
רשאי בית-המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין,
ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת".
42. השיקול הבלעדי המנחה את בית המשפט בדונו בסוגיית משמורת הילדים הינו עיקרון "טובת
הקטין" שהינו העיקר ומפניו ייסוגו כל השיקולים האחרים. (לעניין זה ראה דנ"א 7015/94
היועמ"ש נ' פלונית, פ"ד נ(1) 48; ו- 27/06 פלוני נ' פלונית, מיום 01.05.2006 פורסם
במאגרים).
43. המחוקק נמנע מלקבוע קריטריונים מנחים שיגדירו את היסודות להבניית שיקול הדעת של
בית משפט בבואו להכריע בסכסוכי משמורת, והשאיר לבית המשפט שיקול דעת רחב בדרך
אל הכרעתו.
44. בפסיקה הותוו שיקולים שונים, בהם עשוי בית המשפט להתחשב בבואו לקבוע את טובת
הקטין.
כך נקבע כי "טובת הילד במובנה האידיאלי" מחייבת כי הילד יגדל במחיצת שני הוריו
במסגרת תא משפחתי יציב ואוהב, כאשר בעת פרידתם של ההורים, מחויב בית המשפט
לקבוע הסדר משמורת אשר יבטיח עד כמה שהדבר אפשרי שהילד יגדל במסגרת יציבה,
במשמורתו של ההורה שנמצא מתאים יותר לשם כך, תוך שמירה, ככל שהדבר אפשרי, על
קשר בין הילד לבין ההורה שאינו משמורן [רע"א 4575/00 פלונית נ' פלוני, פ"ד נה(2) 321,
עמ' 331; בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני, [פורסם במאגרים] (02/10/2008)).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

45. פרופ' שאקי במאמרו אפיונים בדיני משמורת קטינים – תוך דגש על יישום טובת הילד, עיוני משפט(1) אפריל 1984 עמ' 35-5, יוצק תוכן למושג טובת הילד בהסתמך על פסיקת בתי המשפט:
- "מכלול הסיכויים, כפי שהם נתפשים ומוערכים על פי שיקולי בית המשפט לאור מכלול ממצאיו, להבטיח מירב הדאגה, בנסיבות כל מקרה, לצרכיו הגופניים, החומריים והנפשיים של הילד, בהתחשב בגילו ובצרכיו המיוחדים. צרכים שונים ומשתנים אלו מורכבים מתערובת של תנאי מגורים נאותים, תנאי כלכלה סבירים, אורה חינוכית, תרבותית וחברתית הולמת, טיפול מסודר ונכון, כשירות גופנית ונפשית של ההורה לטיפול בילד, נכונות ויכולת נפשית ומעשית של ההורה להעניק לילד תחושת קרבה, אהבה, חום, רגש, ביטחון ואמון, ומעל לכל – את ההרגשה שהוא רצוי על ידי הוריו וסביבתו".
46. יובלט כי נתתי דעתי אף לפרמטרים שנקבעו בסעיף 9 (ב) להצעת חוק הורים וילדיהם הקטינים נשוא המלצות "ועדת שניט", וזאת בהתאמה לעניינינו אנו, עת מדובר בקטינים רכים בגילם שיכולתם להביע את רצונותיהם מוגבלת. (לעניין יישום המלצות הוועדה בבחינת מתן קווים מנחים המסייעים לערכאות שיפוטיות לקבוע את טובת הילד הקונקרטי בכל מקרה ומקרה - ראה תמ"ש (נצ') 12780-09-08 מיום 6.8.12 פורסם במאגרים)
47. בנוסף ייחסתי משקל לתסקירי העו"ס הרבים אשר הוגשו לתיק בית המשפט, בהיותם כלי עזר בעל חשיבות רבה היוצק מתן תוכן קונקרטי למושג "טובת הקטין".
48. השיקול הבלעדי בהכרעת שאלת המשמורת ע"י בית המשפט הינו בהתאם לעקרון "טובת הקטין" אשר הוכר כעקרון על במשפט הישראלי.
49. המונח "טובת הקטין" הינו מושג רחב היוצק את תוכנו הקונקרטי בהתאם למצב העובדתי הנתון בכל מקרה ומקרה.
50. בטרם תינתן הכרעה יבחן בית המשפט את השיקולים הבאים לעניין משמורת הקטינים: הבטחת סיפוק צרכיהם הפיסיים, הרגשיים, החברתיים והחינוכיים, תוך התייחסות ליכולת ההורים ונכונותם; הבטחת שמירת קשר איכותי של הקטינים עם הוריהם; הגשמת אינטרס הקטינים למסגרת יציבה, במידה המרבית; צמצום ככל האפשר הפגיעה בשל הגירושו.
51. בנוסף, יש לעשות המירב ששני ההורים ימלאו תפקיד משמעותי בחיי הקטינים ויממשו אחריותם ההורית, וכן להתחשב במידה בה כל אחד מההורים טיפל בקטינים בעבר. (לעניין זה ר' תמ"ש (טב') 12148-04-10 ס.ג. נ' ע.ג. [פורסם במאגרים]).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 52. בית המשפט נעזר בתסקירים ובחוות דעת מומחים להם יש היכולת והכלים המתאימים
- 2 לבחון את המקרה בעין מקצועית וסובייקטיבית (רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה
- 3 321 ; בג"צ 4238/03 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נח (1) 481).
- 4 53. בהתאם לפסיקה, חוות דעת מומחים בסוגיה כה רגישה הינן בעלות משקל משמעותי
- 5 במכלול הראיות ובתי המשפט נוטים לאמץ את ממצאי המומחים ומסקנותיהם. ניתן יהא
- 6 לסטות מממצאים אלה, רק בהינתן טעמים כבדי משקל המצדיקים זאת.
- 7 54. הזמנת תסקירים בתביעות משמורת וזמני שהות מהווה ביטוי לעובדה שההכרעה מצריכה
- 8 מעורבות של רשויות הרווחה, כאשר העובדים הסוציאליים מסייעים לבית המשפט בקבלת
- 9 הכרעה נכונה ומושכלת, תוך בירור מעמיק של הסוגיה. זאת מתחייב אף בשל העובדה כי
- 10 בעת סכסוך מתקשים ההורים לייצג באופן אובייקטיבי את צורכי הקטינים, ולכן נדרש בית
- 11 המשפט לשירותי הרווחה, אשר מטפלים בנושא במקצועיות וכעובדי ציבור (לעניין זה ראה
- 12 רמ"ש (מח' חי') 40117-12-13 פלוני נ' פלונית [פורסם במאגרים] (23.12.2013)).
- 13 55. ע' ש' ב' נ' ק' ש' (פורסם בנבו ביום 11.5.14) נקבע כי: "אין במסירת המשמורת – ההחזקה
- 14 הפיסית של הקטין לידי מי מההורים כדי לפגוע ו/או לגרוע מאפטרופסותו של ההורה
- 15 שנקבעו לו "הסדרי ראייה" ומ-"החובה והזכות" המוטלת גם עליו לדאוג לכל אותם עניינים
- 16 הנתונים לאפטרופסותו. את זאת צריך לדעת גם ההורה שנקבע כמחזיק בקטין וחובה עליו
- 17 לכבד זאת". הביטוי "משמורת משותפת" משמעו לרוב כי בין ההורים מתבצעת חלוקה
- 18 שווה (לא חייבת להיות מדויקת) של זמני שהייה של הקטינים בבתיים.
- 19 56. ק.ש. נ' ע.ש. (פורסם בנבו ביום 20.9.12) נקבעו מספר פרמטרים העשויים לעזור לבית
- 20 המשפט להכריע האם במקרה המובא בפניו ניתן יהיה לפסוק משמורת משותפת (הרשימה
- 21 אינה סגורה): מסוגלות הורית טובה דומה או שווה שני ההורים, רמה גבוהה של שיתוף
- 22 פעולה בין ההורים וטיב התקשורת ביניהם, רצון הילד, מעורבות רבה של שני ההורים בחיי
- 23 הילדים, קיומו של קשר טוב ותקין בין שני ההורים לבין כל אחד מהילדים, מגורי ההורים
- 24 בסמיכות זה לזו ותפיסת הילדים את שני הבתים כבתים מרכזיים בחייהם.
- 25 57. השתלשלות העניינים מאז ההתקף הפסיכוטי החריף שאירע לאב, דרך מינוי מומחים
- 26 והתערבות הרווחה, ועד להתייצבותם של זמני השהות ללא פיקוח החל מחודש 7/18 פורטה
- 27 ברקע העובדתי.
- 28 58. כאמור הפסיכיאטרית ד"ר בלנארו מוניקה שמונתה למתן חוות דעת פסיכיאטרית בנוגע
- 29 למצבו הנפשי של האב והאם הוא מסכן את הקטינים, קבעה בחוות דעתה מיום 3.6.18 כי:
- 30 "לדעתי אין מדובר בהפרעה פסיכיאטרית מגורית...אין אינדיקציה לטיפול פסיכיאטרי. אין
- 31 כל תיאור של מסוכנות בעברו ולא מיידיית".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

59. בתשובות לשאלות הבהרה מיום 29.7.18 הבהירה ד"ר בלנארו כי : "לא התרשמתי כי מקרי האלימות המילולית המתוארים במהלך המריבות בין בני הזוג, כולל בהקלטה, קשורים למצב הנפשי/להפרעה נפשית". וכי : "נבדקו לעומק טענותיה של האם אך לא הועלה חשד לחשש קונקרטי לפגיעה כלשהי בילדים".
60. הפסיכולוג ד"ר דוד יגיל קבע בחוות דעתו מיום 19.6.18 : "בהסתמך על ממצאי הבדיקה הפסיכו דיאגנוסטית לא קיימת מסוכנות שלו כלפי הזולת, ובכלל זה כלפי אם ילדיו וכלפי ילדיו, ולהערכתו, מסוגלתו ההורית/אבהית היא תקינה. לפיכך, לא קיימת מניעה לקיום הסדרי שהות רגילים, נורטיביים, שמבוססים על לינה של ילדיו עימו – פעמיים בשבוע בימי החול ואחת לשבועיים בסופ"ש, ללא צורך בפיקוח".
61. בתשובותיו לשאלות הבהרה מיום 31.10.18, בין היתר, נשאל (סעיף 13) "האם הסדרי השהות המפורטים בחוות הדעת אינם תואמים את בקשת הנבדק, למשמורת על הילדים או לפחות משמורת משותפת. חושבני שבשלב זה, לא קיימת מסוכנות כלשהי מצדו של ג.א כלפי האם ו/או כלפי ילדיו, ולפיכך, יש ליצור אקלים נורמטיבי, חסר מתחים ותסכולים, ביחסי ההורים, בינם לבין עצמם- ובכך יתרמו לבריאותם הנפשית של ילדיהם".
62. המומחה הפסיכולוג ד"ר יגיל הבהיר כי לא בחן את דרישת האב לקבלת משמורת על ילדיו.
63. גם בתסקירים הרבים שהוגשו לתיק עסקו אלה בקביעת זמני שהות ולא נקטו עמדה בסוגיית המשמורת המשותפת.
64. בתסקיר מיום 30.5.18 בעניין חלוקת זמני שהות של הקטינים, הומלץ על הרחבה הדרגתית של זמני השהות בכפוף לממצאי האבחון של המומחים.
65. לאור חו"ד המומחים, קבעתי בהחלטתי מיום 21.7.18 כי יתקיימו הסדרי שהות ללא פיקוח כולל לינה בסופ"ש לסירוגין כדלקמן : "לאור חו"ד המומחים אשר שללו כל מסוכנות מצד האב, ולאור חו"ד פסיכולוג הקליני הקובע כי מסוגלותו ההורית /אבהית היא תקינה, ואין מניעה לקיום הסדרי שהות רגילים, נורמטיביים, שמבוססים על לינה של ילדיו עימו מחד, ולאור המלצת העו"ס על הרחבה הדרגתית של זמני השהות מאידך, יש מקום להסרת הפיקוח והרחבת זמני השהות בחודשיים הקרובים ללא לינה, ואלה יתקיימו כדלקמן :
האב יפגוש את הקטינים בחודשיים הקרובים : פעמיים בשבוע החל מסיום המוסד החינוכי בשעה 16.00 וישיבם לבית האם בשעה 19: 30 בלא פיקוח וכן בכל יום שישי החל משעה 9.00 ועד השעה 19.00 שוב בלי פיקוח.
האב יאפשר לאם לשוחח עם הקטינים באמצעות הטלפון הנייד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 בתום חודשיים מהיום, וככל שההסדרים יתנהלו על מי מנוחות, ילוננו הקטינים אצל האב כל
- 2 סוף שבוע שני כאשר האב יאסוף אותם בצהריים מהמסגרות וישיבם במוצ"ש ב- 19.00 לבית
- 3 האם. אזי יהיה מפגש אחת לשבועיים בסופ"ש, במקום כל יום שישי כפי שנעשה כיום".
- 4 66. יצוין כי בימי שישי בוצעה שעת האיסוף מסיום המסגרות (ראה תסקיר מיום 18.12.18).
- 5 67. מיני אז ועד היום במשך שנתיים תמימות לא השתנו הסדרי השהות.
- 6 68. האב עתר רק בבקשה אחת בפרק זמן זה, מיום 29.10.18, להרחבת זמני השהות, כך שיכללו
- 7 לינה באמצע השבוע.
- 8 69. ביום 18.12.18 הוגש תסקיר עו"ס בו צוין כי כיום הלינה בבית האב ולא בבית הסבים,
- 9 ולאחר שכבר חודשיים מתנהלת לינה בסופי שבוע, מומלץ על הרחבת הלינה לימי שני כאשר
- 10 האיסוף וההחזרה תתבצע דרך המסגרות. וככל שלא תהיה הידרדרות במצבם הרגשי של
- 11 הקטינים יומלץ בעוד כחודשיים על הרחבת הלינה גם לימי רביעי.
- 12 בתסקיר צוינו תלונות האם לגבי תפקוד האב עם הקטינים. והחשש של האב שהאם רודפת
- 13 אותו ומסיתה את הבכור.
- 14 70. ביום 19.12.20 ניתנה על ידי החלטה לפיה התבקשו עמדות ההורים, בין היתר, ללינה בימי
- 15 שני.
- 16 71. ביום 4.1.19 הוגשה תגובת האם לבקשת האב ולתסקיר, בגדרה פורטו תלונותיה לגבי תפקוד
- 17 האב עם הקטינים. לטענתה הקטינים חוזרים מבית האב עם שתי וצואה על גופם, ללא
- 18 מקלחת, ללא החלפת בגדים, לא מקבלים טיפול רפואי הולם (משככי כאבים וזריקות). האב
- 19 גם מסית אותם כנגד האם. כך גם האב מנסה לייצר מצב שווא שהוא כביכול דואג לקטינים,
- 20 אולם לא נושא בעבורם במזונות וחיב כבר בסך של למעלה מ- 10,000 ₪, מנסה להוציאם
- 21 מהגנים באמצע השנה, לא מוכן לקחת לחוגים, לא נותן להם טיפול רפואי נדרש וגם לא
- 22 מוכן לשהות עימם בימי מחלה או חופשה. בנוסף האב מתנער מאחריות הורית, לא מתעניין
- 23 בשלום ילדיו, לא קונה תרופות, לא משתף פעולה עם אבחונים, לא לוקח לחוגים ופעולות
- 24 העשרה.
- 25 72. ובאשר ללינה בימי שני, האב מביא את הקטינים להוריו בכדי שיטפלו בהם אף בזמני
- 26 השהות בסופ"ש, ומשכך אין לאפשר לו הרחבת זמני שהות עם לינה גם באמצע השבוע.
- 27 73. על פי החלטתי מיום 4.1.19 נתבקשה תשובת האב לטענות האם שהופנו כנגד התנהלותו עם
- 28 הקטינים, אשר לא הוגשה עד כה.
- 29 74. ההורים חלוקים בשאלה מי היה ההורה הדומיננטי בחיי הקטינים עד לפרידתם.
- 30 75. האב טען כי האם הייתה המפרנסת העיקרית והוא היה "אב הבית" ועסק בעבודות גמישות
- 31 תיווך ותחזוקה שוטפת של נכסים. לגרסתו, עבודתה של האם גזלה ממנה שעות רבות שמנעו

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 מבעדה להקדיש זמן לטיפול בילדים והפכו אותו למשמורן שטיפל בילדים בכל הכרוך
- 2 בגידולם, השגחה, חינוך וטיפול (סעיפים 16, 19-20 לתצהיר).
- 3 76. הרי שלגרסת האם, מאז הולדת הקטינים הינה ההורה המסור והאחראי אשר דואג לכל
- 4 צרכי הקטינים. היא זו ששהתה עם כל אחד מהם מיום היוולדם עד גיל חצי שנה בבית וגם
- 5 לאחר שחזרה לעבודה הועסקה במשרת אם עד השעה 15:00-16:00. כך שעם שובה
- 6 מהעבודה שהתה עימם (סעיפים 38-42 לתצהירה ונספח יא).
- 7 77. האם טענה בסיכומיה כי היא לא מכחישה כי גם האב טיפל בקטינים מפעם לפעם בשותפות
- 8 עימה (סעיף 36 לסיכומים).
- 9 78. האב אישר בעדותו כי גם האם השתתפה בטיפול בקטינים אך הוא שהיה יותר עמם: "לרוב
- 10 האם לקחה היו פעמים שאני לקחתי. תסתכלי על מי שהחזיר ושהה עם הילדים אחרי
- 11 המוסדות, ט.א. עבדה רחוק ולא יכלה לגדל את הילדים בחפציבה" (עמ' 26 ש' 27-28).
- 12 "ש. יש את נספח י"א של ט.א. שהמעביד טען שיום העבודה מסתיים בשעה 16:00, זה אומר
- 13 שט.א. הגיעה בשעה 17:00 לחפציבה? אתה מאשר?
- 14 ת. לא מאשר. היא הייתה מגיעה ב-19:00 לפעמים 20:00 בערב. היא עבדה כעצמאית והיו
- 15 לה גם פרויקטים פרטיים". (עמ' 26 ש' 24-29).
- 16 ".... אני גידלתי את הילדים האלה מגיל אפס. עשיתי הכל, לקלח, לקחת לרופאים, הגמשתי
- 17 את עצמי, עבדתי בעבודות מזדמנות כדי שאוכל להגמיש את עצמי, אפשרתי לט.א. לפתח
- 18 קריירה, הכנתי להם ארוחות חמות, מלביש אותם, עד שט.א. הייתה חוזרת מאוחר
- 19 מהעבודה הביתה. אני גידלתי אותם..." (דיון מיום 1.2.18 עמ' 4).
- 20 79. האם הכחישה את טענת האב כי הוא בעיקר שהיה עם הקטינים, וטענה כי עבודתה אפשרה
- 21 לה לשהות איתם: "ש. מפנה אותך לתלוש שכר שלך שקובע שעות נוספות, מפנה לתיק
- 22 המזונות שלך, מראה לך. תלוש מה-7/1. למה את מקבלת סכום גלובלי שאין שעות נוספות?
- 23 ת. התצהיר שצירפתי מהמעסיק, אומר את כל השעות. המשרות הן משרות אמון והשכר
- 24 גלובלי. זה מוריד להם מתשלומי המס, הם קובעים שכר 10,000 ₪ ועבור תוספת שעות
- 25 נוספות לא צריך להפריש לפנסיה". (עמ' 44 ש' 27-3).
- 26 80. התרשמותי היא כי ההורים נשאו בחלוקת האחריות של גידול הקטינים כשהיו קטנים
- 27 באופן שווה פחות או יותר לפני הפירוד, כאשר האב היה יותר זמין ונגיש עבור הקטינים
- 28 בשל שעות עבודתה של האם.
- 29 81. כפי שאישרה האם בעדותה בהליך ה"ט 17-11-12567 בדיון מיום 9.11.2017:
- 30 ש. לאורך רוב החיים מי יותר דואג לילדים האם את או ג.א, מי לוקח אותם יותר מהגן, אני
- 31 לא מדבר על החודש האחרון

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19820-12-17 א' נ' א', תלה"מ 1980-12-17, תלה"מ 44380-12-17, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

- 1 ת. הייתה חלוקה שווה של 50:50
- 2 ש. באופן כללי איך את מגדירה את ג.א מעבר לתקופה הזו, איזה אבא הוא.
- 3 ת. ללא קשר לאירועים החריגים, ג.א הוא יודע לטפל בילדים והוא לא הייתה לי שום טענה
- 4 הורית כלפיו לפני רצף האירועים". (עמ' 4 ש' 20-25).
- 5 82. דבריה אלו של האם מדברים בעד עצמם, וכל המוסיף גורע.
- 6 83. כיום אין חולק כי מאז המשבר הפסיכוי שיתקף את האב 10/17 ועד היום, הקטינים
- 7 נמצאים בחזקתה של האם שמשמשת כמשמורנית עיקרית בפועל שלהם.
- 8 84. בתקופה זו הוכח כי האם היא ההורה הדומיננטי בחיי הקטינים הדואגת לצרכיהם
- 9 ולטובתם.
- 10 85. הגם שהאב עבר מיד לפרדס חנה בכדי להיות קרוב לקטינים ומעורב בגידולם, עדיין האם
- 11 היא זו שלקחה את הקטינים כל בוקר למסגרות החינוך, לחוגים ולחברים. על אף הקרבה
- 12 הג"ג אין שותפות ועזרה הדדית בין ההורים.
- 13 86. בעדותה טענה האם כי האב לא מוכן לקחת את הקטינים לימי הולדת שלהם ושל חבריהם
- 14 לכיתה או לגן (עמ' 50 ש' 17). האב אישר בעדותו כי בחר שלא להגיע לימי הולדת של
- 15 הקטינים עם חבריהם כי אינו רוצה להיות עם האם ביחד (עמ' 33 ש' 26-34) ובאשר
- 16 להשתתפותם בימי הולדת של אחרים טען שלוקח, אך לא ידע לנקוב בשמות למעט ילד אחד
- 17 (עמ' 34 ש' 1-4).
- 18 87. טענות האם בדבר קשיים מהותיים בהתנהלות האב, המעידים על העדר טיפול נורמטיבי
- 19 בקטינים על ידו נרשמו בתסקיר העו"ס מיום 18.12.18: "האם מתלוננת על כך שהילדים לא
- 20 חוזרים מקולחים שהאב לא הבחין פעם ש.א עם צואה, שאינו נותן לילדים תרופה להורדת
- 21 חום וזריקות אנטיביוטיקה".
- 22 88. האם העידה לגבי כך: "ש....האם היום לאור חוות דעת שקיימות לידיך מחודש 6/19, את
- 23 מסירה את ההתנגדות שלך שהוא יכול להיות הורה בדיוק כמוך. את עדיין עומדת על זה
- 24 שהוא צריך לעבור פסיכו-אנליזות. השאלה היא פשוטה. האם את עומדת על ההתנגדות שלך
- 25 שהוא יהיה הורה במשמורת מלאה? ת. למשמורת משותפת, ברור שיש התנגדות. ג.א לא
- 26 מוכן לדבר איתי. הוא לא יודע לדאוג לילדים. לא נותן להם טיפול רפואי כמו שצריך, חום
- 27 וזריקות. אם אני מנסה לתאם איתו זה בלתי אפשרי. הוא לא מחליף להם בגדים. הוא
- 28 מחזיר אותם במוצ"ש עם אותם בגדים שהבאתי אותם אליו. יש אין ספור דוגמאות.
- 29 במשמורת משותפת שתי ההורים צריכים להיות בקשר ביניהם וכשיש אבא שלא מוכן
- 30 להיות בקשר עם האם והדברים שהוא אומר לילדים פסולים אז אני לא רואה אפשרות
- 31 כזו". (עמ' 50 ש' 1-8).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

89. האב מצידו טען בתסקיר כי האם ממשיכה לרדוף אותו והוא חש מאוים ממנה, הכחיש את כל טענותיה ומעוניין בהרחבת ההסדרים.
90. מסתבר כי האב התנגד לטיפול שיניים פרטי לקטין ב.א, אך לא טרח לקחת אותו לרופא קופ"ח (עמ' 23 ש' 33-32 ועמ' 24 ש' 3-2). הודה בחקירתו כי בחר שלא לעשות אבחון לקטין א.א כי "יש אבחון מטעם הקופה אין לי כסף" (עמ' 28 ש' 19-14. בהמשך רב עם הגן ודרש להוציא את הקטינים באמצע שנת הלימודים מהגן שלא נראה לו (נספח י"ד). בקשתו בעניין זה נדחתה בהחלטת מיום 18.5.18 בה ציינתי כי אין כל הצדקה לטלטל את הקטינים שחו ועדיין חווים את ההשלכות של פירוק התא המשפחתי ולהעבירם למסגרת חדשה... בנוסף העו"ס ערכה ביקור בגן ומצאה אותו ראוי עבור הקטינים".
91. בחקירתו הודה האב כי בסופי שבוע בשבתות הוא לא נמצא לבד עם הקטינים אלא עם הוריו (עמ' 34 ש' 6-5).
92. האם התלוננה במייל מיום 27.10.19 בפני העו"ס, כי האב נוקט כנגדה בלשון אלימה בנוכחות הקטינים, מסית אותם ומשתמש באמירות לא תואמות גיל כשהוא גורם להם לתחושת חוסר בטחון כלפיה כגון: "אמא צריכה למות", "אבא אמר שישים את אמא בכלא", "אמא לא מבינה שום דבר בחגים, רק אצל אבא חוגגים כמו שצריך", "אבא אמר שאמא בכלל לא מטפלת בנו הילדים לא חשבים לאמא", "בסוף תהיו רק אצל אבא" (נספח טז ועמ' 44 ש' 17-10).
93. אמירות אלה לא הוכחו על יד האב אלא נטען שאין מראה מקום להן (סעיף 24 לסיכומים).
94. אחיו של האב מר א.א הצהיר כי: "הילדים חוזרים מבית אביהם, טרודים, אלימים, כועסים ורבים" (סעיף 32). בחקירתו הוא נשאל אם הוא ביצע לקטינים אבחון והשיב על כך: "לא זה לא תפקידי. אני רוצה שיהיה להם טוב. אני לא עושה אבחונים" (עמ' 39 ש' 15-17).
95. האם גם התלוננה כי האב מונע ממנה לשוחח עם הקטינים כשהם בזמני שהות אצלו (נספח טז), ואילו שהקטינים אצלה, האב לא מתקשר אליהם, ולא מביע עניין בחייהם.
96. ייאמר כי התנהלות זו אכן פוגעת בקטינים.
97. האם אף הצביעה על העדר אחריות הורית מצד האב לגבי הקטינים באשר אינו מקפיד על כל התשלומים שהוא חב בהם למחייתם ולרווחתם.
- האם פרטה את טענותיה כמובא להלן. יש חוב בתיק הוצל"פ מזונות (עדות האב עמ' 19 ש' 19-18) שעמד על סך של 20,456 ₪ (נספחים כ וכ"א) חרף טענת האב כי הוא משלם מזונות ככתוב (עמ' 25 ש' 21). האב אישר שלא נשא בתשלום לצהרון לשנת 2019 (עמ' 23 ש' 20-23).
- האב לא שילם בעבור טיפול שיניים לקטין ב.א חרף העובדה כי נטען שהוצג בפני אישור קופ"ח כללית שאינו מסוגל לעבור דרכם את הטיפול (נספח לד) וטען כי הטיפול נעשה לאם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 וכי היא לא התייעצה עימו (עמ' 23 ש' 26-30). האב לא משתתף בהוצאות ביגוד וציוד לבי"ס
- 2 (עמ' 20 ש' 33 עד עמ' 21 ש' 1). האב סירב להוציא לקטינים דרכונים (עמ' 28 ש' 5-6) והגיש
- 3 בקשת רשות ערעור בה ביקש לאסור על הקטינים לצאת מן הארץ עד שיגיעו לגיל 18 ומיד
- 4 לאחר שבקשתו נדחתה דווקא הוא נסע עם הקטינים ליוון (עמ' 28 ש' 7-10).
- 5 98. לא מצאתי הכחשה של עובדות אלה מצד האב.
- 6 99. מעיב בפרט על התנהלות ההורים ופוגע בקטינים הוא העדר תקשורת ושיתוף הפעולה
- 7 ביניהם.
- 8 100. האב הודה בחקירתו כי אינו מוכן לתקשר עם האם.
- 9 ציין כי כל שינוי צריך לעבור דרך העו"ס :
- 10 "ש. אתה לוקח את הילדים פעמיים בשבוע בשעה 16:00 עד 19:30 זה חל גם בחופשות
- 11 ובחגים?
- 12 ת. תמיד היה וויכוחים בחגים אבל ט.א מערימה קשיים, כל דבר הופך וויכוח.
- 13 ש. ט.א רשמה לך שבחגי תשרי היא רוצה להגיע להסדר שכן תקח אותם והפנתה אותה
- 14 לקרן העו"ס, מדוע הפנתה אותה?
- 15 ת. אצל ט.א ואצלי הכל צריך להיות כתוב, היא מערימה קשיים
- 16 ש. אין תקשורת בינך לבין ט.א?
- 17 ת. אנחנו משתדלים להיות ענייניים באמצעות וואטפס כל דבר שהוא סוטה חייב לעבור דרך
- 18 הרווחה אחרת אני לא מאמין בו, כי קרו דברים בעבר.
- 19 ש. כל שינוי שמי מכן רוצה לבצע בזמני שהות אתה מבקש שזה יעבור דרך הרווחה?
- 20 ת. חייב שהכל יהיה כתוב. כי ט.א ביקשה שאבוא לקראתה, עד היום אני מחכה שהיא תבוא
- 21 לקראתי.
- 22 ש. ט.א ביקשה לקחת את הילדים לאירוע משפחתי ואתה רשמת "יש להתנהל ככתוב" אתה
- 23 חושב שזה לטובת הילדים?
- 24 ת. לטובת הילדים שיש שגרה וסדר ככתוב כי זה גם ככה מצומצם.
- 25 ש. אם יש אירוע משפחתי?
- 26 ת. גם לי יש אירוע משפחתי, היא מצמצמת לי את הסדרי השהייה, היא מערימה קשיים.
- 27 ביום כיפור אני צם, ואני לא יכול לבוא לאסוף אותם".
- 28 (עמ' 24 ש' 24 עד עמ' 25 ש' 7).
- 29 האם צרפה התכתבות ביניהם (נספח יד') שהאב כתב: "...כל שינוי בהסדרי השהייה צריך
- 30 להיות כתוב מטעם הרווחה ולכן את מוזמנת לפנות לפקידת הסעד קרן כדי לבצע שינוי זה."

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

101. גם האב כאמור אינו מרוצה מטיב התקשורת בינו ובין האם וכך ציין בעדותו (מיום 12.1.2020, עמ' 23): "היא עושה החלטות חד צדדיות". "אני לא יודע במה מדובר, היא לא התייעצה איתי..." כשנשאל מדוע לא לקח הקטין לרופא שיניים השיב: "רציתי לקחת אותו, היא לא מאפשרת לי..."

102. ההורים לא הצליחו להגיע להסדר בנוגע להסדרי שהות בחגים, בחופשות, באירועים מיוחדים ונדרשו להגיש בקשות לבית משפט (החלטות מיום 6.12.18, 10.1.19 ו-7.1.19).

103. ואכן הוגשו אינספור בקשות על ידי מי מהם בשל העדר הסכמות סביב ענייני הקטינים השוטפים כגון: רישום למוסדות חינוך בביקוח, אבחון פסיכולוגי קליני לקטינים, ביצוע טיפול רפואי לקטין א.א, צו עיכוב יציאה מהארץ של הקטינים והתרת יציאתם עם כל אחד מההורים, מחלוקת על זמני שהות, לרבות חלוקה בחגים, השתתפות באירועים שלא בזמן המיועד להורה וכו'.

104. לדאבון לב, חרף חלוף שלוש השנים מאז פתיחת ההליכים ההורים עודם מצויים בקונפליקט גבוה ומתמשך.

105. גם הסמכת עו"ס לסדרי דין מכוח סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית, לא הביאה להרגעת הרוחות, ההורים פעמים רבות התנגדו ליישום המלצותיה והרבו בתלונות ובפניות לבקשות סעד מבית משפט.

106. העו"ס לסדרי דין בדיווח האחרון מיום 14.4.19 מסרה כי: "חשוב לנו לציין כי הפניות המרובות בתיק זה מעצימות את המאבק ונותנות לו במה. הן אינן משרתות את טובת הקטינים ואינן מאפשרות לעו"ס לסדרי דין לבצע את תפקידו שהוא סיוע, הרגעה ומניעת פניות חוזרות לבית המשפט.

לאור חוסר יכולתנו למשש את הסמכויות שניתנו לנו על ידי כבוד בית המשפט, ריבוי התלונות ובקשות הסעד מבית המשפט והימשכות הקונפליקט הגבוה נבקש מבית המשפט בהפניית התיק לתיאום הורי".

107. כל שפורט עד כה מצביע על העדר תקשורת ושיתוף פעולה בין ההורים.

ב.4. הסקת מסקנות מן העובדות לענייננו

108. כאמור לאחר הפרידה ועקב נסיבות המשבר האישי של האב, האם שימשה כהורה משמורן בפועל במשך 3 שנים. הצורך של הקטינים הוא ביציבות ובקביעות של סדרי חייהם גם לאחר הפירוד. ומשמעותו הוא שאימם שטיפלה בהם וסיפקה את כל צרכיהם תמשיך למלא את תפקיד המטפל העיקרי בהם.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

109. כפיית הסדרי משמורת משותפת על ההורים גם במקרים של קונפליקט בעוצמה גבוהה
ביניהם כאשר אין שיתוף פעולה ותקשורת טובה בין ההורים, רק תגביר את הסיכון לחיכוך
משמעותי נוכח ריבוי ההזדמנויות שעליהם להיות בקשר, ותשפיע באופן שלילי על הילדים
אשר עדים לקונפליקטים ולריבים באופן מתמשך.
110. לאור האמור, אני סבורה כי טובת הקטינים להמשיך ולהיות במשמורת אימם, ולפיכך
אני פוסקת כי המשמורת הבלעדית על הקטינים תהיה בידי אימם.
111. עם זאת יש מקום להרחבת זמני השהות. הקטינים גדלו ואינם מקטני קטינים עוד.
לקטינים יש חוויות טובות ממפגשים עם האב ועל חשיבות הקשר עמד המומחה הפסיכולוג
ד"ר יגיל שקבע כי אין מניעה של לינת הקטינים עם האב פעמיים בשבוע בימי החול.
גם העו"ס המליצה בתסקיר מיום 18.12.18 על הרחבת זמני השהות כך שיכללו לינה יומיים
באמצע השבוע.
- והאם הסבירה בחקירתה כי לא התנגדה ללינה.
112. אני קובעת בזאת כי זמני השהות ימשיכו להתקיים באותה מתכונת, כאשר יתווספו
יומיים של לינה באמצע השבוע כל יום שני ורביעי, האב יאסוף את הקטינים ממוסדות
החינוך עם סיום הלימודים וישיבם לשם למחרת.
113. בחגים ומועדים יהיו הקטינים לסירוגין אצל האם והאב. עו"ס לסדרי דין מפרדס מנה
כרכור תכין את חלוקת החגים.
114. ההורים יאפשרו לקטינים המצויים עימו בזמני השהות לשוחח עם ההורה האחר פעם
ביום בסביבות שעה 19.00.
115. בימים של חגים, חופשות או מחלה ההורה שאחראי על זמני השהות יגיע לאסוף את
הקטין מהבוקר או באמצע היום מהמסגרת במידה והקטין אינו חש בטוב.
116. בכל מקרה של מחלוקת על ביצוע זמני השהות לרבות בקשות לשינויים עקב אירועים
משפחתיים, טיולים וכל סיבה אחרת לשינוי בהסדרי ראייה יעזרו ההורים במתאם ההורי.
117. בכל פעולה רפואית משמעותית הקשורה לקטינים יידרש כל הורה לעדכן בהודעה כתובה
את הצד השני ולקבל את הסכמתו מראש. בכל מחלוקת בעניין זה יכריע רופא הילדים.
118. הואיל ובמרוצת ההליך שני ההורים נסעו לחו"ל עם הקטינים בכפוף להפקדת ערבויות,
ושבו במועד, והוסר כל חשש לעזיבת הארץ, אינני מוצאת כל סיבה שלא לקבוע מנגנון
שימנע התדיינויות בעתיד.
- לפיכך אני מורה כי צו עיכוב יציאה מן הארץ יבוטל כל פעם מחדש בכפוף להפקדת סכום של
25,000 ₪ בקופת בית משפט או מתן ערבות בנקאית ולהצגת כרטיסי טיסה הלוך וחזור.

ג. תביעת-מזונות תלה"מ 17-12-44380

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

ג.1. טענות האם בתמצית

119. האם טענה כי שני הצדדים עבדו ופרנסו את הבית, וכל אחד שילם הוצאות שוטפות אחרות.

120. לגבי האב, הוא עבד בעבר כשכיר בחברת גגות והשתכר סך של 13,000 ₪ לחודש ברוטו ובמקביל עבד בשיפוצים או כמעסה, ולסיכום השתכרותו הייתה בסך 15,000 ₪ לחודש. לטענתה בשנת 2017 הצטרף האב כשותף מלא ופעיל בעסק של אביו (הנתבעת צרפה דוח חוקר פרטי מטעמה). עוד טענה כי החל מחודש 3/2018 החל האב להיות שותף בעסק אביו וקיבל תקבולים משלימים להכנסתו מחשבון אמו מחודש 3/2018 ועד לחודש 5/2019.

121. באשר להכנסתה, זו מסתכמת בסך של 9,400 ₪ נטו לחודש ומעבודתה כעצמאית משתכרת 2,064 ₪ ברוטו לחודש.

122. באשר להעברות הכספים שבוצעו מחשבונה לחשבון האב, הסבירה כי הן נעשו בתקופה בה עבדו הצדדים יחד על פרויקטים כנגד חשבונות או באופן חריג, דובר בתשלום שבוצע עבור גן לילד כשהצ'ק הוצא מחשבון האב. סיכומו של דבר, טענה כי השתכרות הצדדים זהה, אלא שהוצאות האב הינן מופרזות ורמת חייו טובה, שכן לא מוציא כספים על הקטינים ולא מקפיד לעמוד בתשלומי המזונות.

123. האם עתרה לפסיקת מזונות בסך 1,600 ₪ לכל קטין (שהינם בגדר צרכים הכרחיים עפ"י עמ"ש 16-01-46291) וחיוב של 40% מדמי המדור והוצאות מדור ובנוסף מחציות מהוצאות החינוך והבריאות וכי החיוב יחל החל ממועד ההחלטה על המזונות הזמניים מיום 3.3.18.

ג.2. טענות האב בתמצית

124. האב טען בכתב הגנתו כי לצדדים רכוש וכספים רבים משותפים (דירה משותפת, רכב משותף, כספים ממכירת בית וזכויות כספיות). לטענתו חיו ברמת חיים בינונית והשתכרו יחד סך כולל של 20,785 ₪ נטו לחודש כאשר הוא השתכר סך של 6,785 ₪ (כמפורט בדוח רווח והפסד) והאם הרוויחה סך של 14,000 ₪ נטו לערך.

125. בסיכומיו טען כי האם היא בעלת היכולת הפיננסית, כאשר שיעור השתכרותה כשכירה בלבד הגיע כדי 16,000 ₪.

126. ציין כי האם הסתירה את דפי חשבון הבנק שלה מכיוון שמהם ניתן ללמוד על יכולת כלכלית פיננסית לאורך השנים ושיעורי השתכרות נוספים מעיסוקים פרטיים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

127. לטענתו העידה בחקירתה בתיק העיקול כי האב "מביא חלב ומעשן סמים לא היה לו כסף".
128. מפנה להעברות שבוצעו מחשבונה לחשבון האב, כראיה להשתכרות הנמוכה שלו.
129. לגרסתו, כושר השתכרותה של האם כפול משלו, ועל כן מרגע שהקטינים עברו את גיל 6 היא אינה זכאית כלל לדמי מזונות. והדבר נכון במיוחד לאור כך שהאב העמיד לקטינים בית נוסף כדי לשכנם בו עמו כמשמורן במשרה מלאה. לשיטתו חובה שהשיקול הענייני יהא מבחן שיעור הכנסות ההורים כדי למנוע עיוות וזאת אף טרם פסיקת משמורת משותפת. כך אין לאפשר מצב בו לקטינים יהיה "בית עשיר" ו-"בית-דל" ומעצם העדיפות הכלכלית ייגרם ניכור הורי.
130. עותר כי האם תישא בתשלומים לטובת הילדים כדי ליצור שוויון בין הבתים, וכי הוא יהיה מחויב רק במחצית הוצאות החינוך והרפואה החריגות של הקטינים.

ג. דיון והכרעה לעניין תביעת המזונות

131. הצדדים בתיק הינם יהודים, משכך חל בעניינם הדין העברי. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט- 1959 קובע: "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה".
132. על פי הדין העברי ישנם מספר "מעגלי חבות" במזונות: מעגל מזונות החובה ומעגל מזונות הצדקה.
130. ביחס לקטינים בגילאי 6-15 נפסק בבית המשפט העליון, אשר דן בשאלת פרשנות הדין האישי ומידת חיוב האב במזונות ילדיו (בע"מ 919/15 ובע"מ 1709/15 פלוני נ' פלונית ואח' (פורסם בנבו, מיום 19.7.2017)) (להלן: "בע"מ 919/15") כי בגילאי 6-15 תחול על שני ההורים האחריות למזונות הילדים באופן שווה מדין צדקה, כאשר היקף החיוב ייקבע על בסיס יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות, לרבות הכנסה מעבודה ובהתחשב בחלוקת זמני השהות של הקטינים ובהתחשב ביתר נסיבות העניין: "בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, בשים לב לנסיבות המקרה".
131. לפי פסק הדין המנחה של כב' השופט שוחט בעקבות בע"מ 919/15, במהלך קביעת חיוב אב במזונות יש לבחון את הפרמטרים, כדלהלן:

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

1 "הערכת וקביעת צרכי הילדים לפי רמת החיים שהורגלו הילדים ערב הפירוד (צרכים תלויי
2 שהות ובכללם מדור והחזקתו, צרכים שאינם תלויי שהות וצרכים חריגים).
3 היכולות הכלכליות של הצדדים (לא רק הכנסותיהם הפנויות של ההורים אלא קביעת יכולת
4 כלכלית מכל המקורות העומדים לרשות ההורים לרבות שכר עבודה).
5 קביעת יחסיות ביכולת הכלכלית של ההורים זה מול זה.
6 חלוקת משמורת בפועל (שקלול הוצאות תלויות שהות ביחס היכולת הכלכלית של שני
7 ההורים וקביעת גובה החיוב בהתאם)
8 (עמ"ש (ת"א) 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב. (פורסם בנבו, מיום 20.12.2017)).
9 130. יש לציין, כי ההלכה התקדימית שנקבעה בבע"מ 919/15 חלה גם במקרה בו המשמורת אינה
10 משותפת וגם במקרים בהם ההתדיינות החלה קודם ניתן פסק הדין בבע"מ 919/15 (ראו:
11 תלה"מ (ראשל"צ) 17-01-17237 ו.ג. נ' ש.ג. (פורסם בנבו, מיום 17.10.2017); תלה"מ (ת"א)
12 16-11-53712 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, מיום 23.10.2017) ותלה"מ (ראשל"צ) 7531-05-
13 17 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, מיום 14.11.2017)).
14 131. בחובת מזונות "מדן צדקה", בדומה לחובת מזונות הכרחיים, ניתן לקחת בחשבון את
15 הרכוש בבעלות כל אחד מההורים ואת סך המקורות הכלכליים. משעה שהחובה יוצרת
16 שיעבוד על ממונו של ההורה ועל רכשו, ניתן לממש לצורך פרנסת הילדים. וכדבריו של
17 כבוד השופט רובינשטיין: "ראשית, רואה אני לנכון להדגיש את המובן מאליו, כי בעת
18 קביעת גובה המזונות, השיקול המנחה הוא צרכי הילדים (ד"ר בניציון שרשבסקי, דיני
19 משפחה (מה' 4, 1993), 381-379). לצד זאת, ישנה התחשבות ביכולת הכלכלית.
20 בעת הערכתה של זו ההסתכלות היא רחבה; היא נגזרת לא רק מן המשכורת –
21 בודאי לא משורת ה"נטו" במשכורת שלעתיים קרובות אינה משקפת תמונה מלאה,
22 ואין צורך להכביר על כך מלים – אלא מסך כל המקורות הכלכליים העומדים לרשות
23 משלם המזונות, כולל נכסים, חסכונות, ואף פוטנציאל ההשתכרות ... בכגון דא הדגש
24 אינו בשאלה כמה משתכר האב או מהי משכורתו הפנויה, אלא כמה כספים יכול הוא
25 להקצות לצרכי ילדיו".
26 132. כבוד השופט פוגלמן ציין כך בהלכת בע"מ 919/15 קבע כי:
27 "המשמורת הפיזית המשותפת, אם היא מקוימת לפי כלליה ודקדוקיה, יוצרת חלוקה
28 שוויונית ממש של הנטל ההורי. במסגרתה נדרש כל אחד מן ההורים למלא את כל
29 התפקידים ההוריים המתחייבים במחצית החודש שבה הילד שווה עמו. אותו הורה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

– האב או האם לפי העניין – הוא שיסיע את הילד אל בית הספר, אל החוגים ואל
החברים, והוא שיצא מוקדם ממקום עבודתו בימים הרלוונטיים כדי להתפנות לטיפול
בילד. הוא יתקין את ארוחות הילד, יסייע בהכנת שיעורי הבית ויוודא כי הילד מתכוון
למבחניו. הוא יקלח את הילד בסוף היום ויכבס את בגדיו המלוכלכים. אותו הורה גם
יידרש "לאלתר" כשיתברר בשעת ערב מאוחרת כי הילד שכח לרכוש חוברת עבודה
דרושה בבית הספר; או להפסיד יום עבודה כדי להישאר בבית עם ילדו החולה".

ג.4. יכולותיהם הכלכליות של הצדדים

יכולותיה הכלכליות של האם

133. האם הצהירה כי היא בעלת ידע אקדמאי וכי סיימה לימודי הנדסה אזרחית בטכניון (נספח
ב' בהצטיינות). משנת 2011 עם סיום לימודיה החלה לעבוד כמהנדסת בניין. האם הצהירה
כי היא עבדה בביטחון תעופה ישראלי (אל על) משך כ-10 שנים גם בארץ וגם בחו"ל (נספח
א'). בכתב התביעה למזונות צרפה תלושי משכורת מחברת "אידאה הנדסה בע"מ" וטענה כי
השתכרותה הנה 12,000 ₪ ברוטו בממוצע. מלבד זאת ציינה כי היא עובדת בד-בבד
כעצמאית ומשתכרת סך של 2,837 ₪ ברוטו לחודש (נספח א' וב' לכתב התביעה). גם בדיון
מיום 9.11.17 העידה כי היא עובדת כשכירה וכעצמאית וציינה כך (עמ' 4): "אני עובדת ולא
מדפיסה כרטיס ולכן כמו שג.א הוא עצמאי ולכן החלוקה לא הייתה חלוקה ברורה..."
134. האם צרפה לתצהירה תלושי משכורת ממקום עבודתה החדש בנתניה "*****" וכן דוח
רוח והפסד מעבודתה כעצמאית (נספח כט'). על פי הנספחים שצורפו עולה כי האם משתכרת
סך של מעל ל-13,000 ₪ ברוטו בממוצע לחודש מעבודתה כשכירה (9,500 ₪ נטו). האב טען
ובצדק כי שכרה של האם צפוי לעלות בשנים הקרובות ככל שהיא צוברת ניסיון וידע
כמהנדסת וכי שכרה לא יוותר סטאטי. דוח הרווח והפסד של האם לשנת 2018 מציין
הכנסה של 94,850 ₪ ולאחר הוצאות הרווח עומד על סך של 24,770 ₪- קרי 2,064 ₪
לחודש. יש לשים לב כי בדוח הרווח וההפסד חושבו הוצאות שונות של האם (שכירות,
חשמל, ועד בית, הוצאות רכב) ויש לקחת זאת גם כן בשקלול.
135. האם בניגוד לאב לא צרפה דפי עו"ש של חשבון הבנק.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

136. כאשר עסקינן בתביעה בבית המשפט לענייני משפחה על הצדדים להיות גלויים ולפרוס את כל נכסיהם וכספיהם (במיוחד כאשר לא מדובר רק בתביעת מזונות אלא גם בתביעה רכושית בין הצדדים). נדרשת אמת מידה של תום לב משני הצדדים בבואם לבקש סעד מבית המשפט. בחקירתה הנגדית טענה האם כי צרפה את תדפיסי הבנק שלה בתביעת המזונות או בתצהיר המשלים, אך אלה לא צורפו.
137. לא קיבלתי את טענת האם, כי משלא ביקש האב צו לגילוי מסמכים, מדובר במחדל שלו, ולגביה לא נפל כל רבב. על הצדדים לגלות את "כל הקלפים" גם ללא דרישה מפורשת של הצד האחר, ובמיוחד כאשר האם שבחרה שלא לחשוף מסמכיה מנסה להוכיח את כושר השתכרותה והכנסותיה. משלא המציאה האם את כלל המסמכים הרלוונטיים (דפי יתרת ח"ן, דפי עו"ש, סך הלוואות וחובות) אין תמונה כלכלית לגבי חסכוניות או הלוואות שנצברו בחשבוניותיה. סיכומי דבר, אי המצאת כלל המידע לאשורו נזקף לחובתה של האם ומעיד על כוונה להסתיר. מכל מקום, כן ידוע כי האם שלשלה לכיסה כספים ממכירת שתי הדירות והרכב שהיו בבעלותה ושנמכרו ברווח. כך למשל, האם בסיכומיה (סעיף 127) ציינה כי נותרו בידה ממכירת דירתה הראשונה סך של 430,000 ₪ אשר נכנסו לחשבונה ובהם היא עושה "שימוש כרצונה".
138. אודות יכולותיה הכלכליות של האם אנו למדים מהתנהלותה הכלכלית ומכתבי טענותיה. ראשית יש ליתן הדעת ליכולתה של האם ולפוטנציאל השתכרותה. האם עבדה במשך שנים רבות באותם מקומות עבודה והצליחה לשמור על קביעות ויציבות (וזאת בניגוד לאב). האם סיימה את לימודיה בהצטיינות דבר המעיד על אופייה ורצינותה. בנוסף לאלו, איכות ורמת חייה של האם גבוהים. כפי שהאם העידה על אורח חייה, היא טסה מדי שנה לחופשות בחו"ל (לזמן ממושך) וגם בזמן שהתנהלו הליכים טסה עם הקטינים לחו"ל. נראה כי האם מסוגלת לממן לקטינים טיפולים פרטיים (טיפול שניניים ואבחונים). בנוסף התרשמתי כי האם הנה אישה רבת מעש אשר יודעת לנצל את הידע והיכולות שלה, והראייה כי ביחד עם האב ביצעו פרויקטים שונים (בנוסף לעבודתה כשכירה) של שיפוצים וכדומה. כל אלה מעידים על יכולת השתכרות גבוהה וטובה אשר תשתבח עם השנים עם צבירת ניסיון ומוניטין.
139. האם נשאלה בחקירתה על הכנסתה ואודות פרנסת הבית (פרו' 12.1.20, עמ' 45):
ש. מפנה אותך לפרוטוקול....שאלתי אותך אם שילמת את כל ההוצאות השוטפות ואמרת שאת רוב הנטל של הבית?
ת. נכון".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

140. לאור האמור ובהתחשב בעובדה שהאם לא חשפה בפני בית המשפט את כלל רכושה
וחסכוניותיה וכן נוכח פוטנציאל השתכרות גבוה שהערכת כי קיים לה, **אני קובעת כי
שכרה של האם מכל מקור עומד על סך של 14,000 ₪ נטו לחודש לכל הפחות.**

יכולותיו הכלכליות של האב

141. האב הצהיר כי הכנסותיו בשנת 2017 הסתכמו בכ-6,800 ₪ לחודש. צרף דאז לכתב הגנתו
דו"ח רווח והפסד המוכיח טענתו זו (נספח א'). נוסף על כך הצהיר כי היה שותף (עם האם
וג.א בשם ****) בפרויקטים שונים של שיפוצים/בנייה. צרף לכתב הגנתו טבלת אקסל
המפרטת את הוצאות פרויקט "*****" בה קיבל לבסוף (לאחר קיזוז הוצאות וחלוקה בין
השותפים) סך של 14,902 ₪. האב צרף העתק חשבוניות שונות עבור פרויקט זה (נספח ד'
לכתב הגנה).

142. בהמשך הצהיר האב בתצהיר עדותו (סעיף 42) כי הכנסותיו מסתכמות בסך של 7,000 ₪
מעבודתו כשכיר בעסק של אביו. האב צרף דוחות על הכנסותיו לשנת 2018 ותלושי שכר של
שנת 2019 (נספח ו'). עיון בתלושי השכר של האב משנת 2019 מעלה כי הנו מועסק בעסק
אביו "ג' גינון" בחיפה. התלוש חסר, אין כל פירוט סדיר: לא מצוין חופשות, הבראה, פנסיה,
ימי מחלה, תשלום נסיעות וכן הלאה. הדבר היחיד המצוין הנו "שכר יסוד: 7,000 ₪. נוסף
על כך, צרף התובע לתצהירו דפי-חשבון בנק מטעמו לשנים 2018 ו-2019 בהם ניתן להיווכח
כי אכן הופקדה משכורתו בסך 7,000 ₪ מדיי חודש.

143. האם טענה בסיכומים מטעמה כי האב עובד בשלל עבודות וצרפה (נספח כג') תלוש אחד
משנת 2013 בו השתכר התובע כ-9,027 ₪. וכן טענה כי הוא עובד כמעסה/מתווך/שיפוצניק
וכי השתכרותו כשעבד עמדה על כ-15,000 ₪. האם צרפה דוח הכנסות של האב לשנת 2017
בו נכתב כי הכנסתו לחודש נטו מסתכמת בסך 6,785 ₪ (נספח כד'). כן צרפה חשבוניות
מעבודות שיפוצים שבהם נכתב "לכבוד: *****" וכן חשבוניות עיסוי לכבוד "*****" (נספח
כד'). כמו-כן, צרפה כרטיס ביקור של האב כמעסה (נספח כו') וצילום מדף הפייסבוק העסקי
שלו כמעסה (נספח כח'). בנוסף צרפה (נספח כה') טופס התחייבות לתשלום דמי-תיווך
שנרשם על ידי האב (משנים 2015, 2016, 2017).

144. האם טענה בתצהירה ובסיכומיה כי הכנסתו החודשית של האב עומדת למעשה על סך של
11,195 ₪ לחודש, וזאת כיוון שהוא שותף בעסק אביו ולא עובד כשכיר וכי הוא חולק
הכנסות העסק, ולמעשה הפקדות אמו בחשבונו מדיי חודש הנם השלמה למשכורתו. האם
הסתמכה בדבריה לגבי היותו של האב שותף בעסק אביו על דוח חוקר פרטי מטעמה (נספח
כז') מתאריך 28.5.2018, אשר להתרשמותו מפגישה עם האב ושיחת הטלפון עמו עולה כי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

1 הוא שותף פעיל בעסק וכי יש לו השפעה על הצעות המחיר ללקוחות. לעניין ההפקדות,
2 הסתמכה על נספחים שצרף לתצהירו המוכיחים כי מדיי חודש בוצעו הפקדות מאמו.
3 145. בחקירתו של האב לעניין עבודותיו והשתכרותו טען כדלקמן (פרו' 12.1.20, עמ' 16-19):
4 "ש. במה עבדת לפני הפרידה מט.א?
5 ת. מעסה
6 ש. לפני הפרידה מט.א.
7 ת. פחות עבדתי הייתי יותר, הייתי עסוק יותר בגידול הילדים...הייתי בשיתוף פעולה עסקי
8 ביחד עם ט.א ו*** בתחום השיפוצים.
9 ש. בסעיף 16 לתצהיר שלך...זה לא נכון מה שכתוב פה? לא עבדת כמתווך?
10 ת. עשיתי תחזוקה שוטפת של נכסים. אני מתווך שלא תמיד יש לו עבודה.
11 ש. זה נכון שלמדת קורסים משלימים בעיסוי בתקופת החיים המשותפים?
12 ת. לפני. אני למדתי את העיסוי לפני שהכרתי את ט.א.
13 ש. אני מדברת על קורסים משלימים.
14 ת. אני לא הייתי מאסטר...
15 ש. היית גם שכיר בחברת גגות...
16 ת...נכון.
17 ש. מדוע פוטרת או התפטרת מחברת הגגות?
18 ת. אני התפטרתי מחברת הגגות זה שכדי ט.א תהיה במקצוע שלה ואני אהיה עם
19 הילדים.
20 ש. לפני כמה דקות אתה טענת כי בשנת 2017 עבדת גם בשיפוצים.
21 ת. נכון. יחד עם ט.א.
22 ש. בשנת 2018 עבדת עם אביך?
23 ת. זה היה אחרי הליך הגירושין?
24 ש. כן.
25 ת. בהחלט עבדתי איתו, הוא היחידי שהיה מוכן לקבל אותי לעבודה אף אחד לא
26 רוצה לעבוד עם משוגע.
27 ש. עבדת איתו כשכיר או כפרי לנסר?
28 ת. בהתחלה כשכיר ואחר כך פרי לנסר.
29 ש...בתצהירך אין דוח רוח והפסד, איך אני יכולה לדעת מה ההשתכרות?
30 ת. מעיון במסמכים, יש פה תלושי משכורת..
31 ש. מפנה אותך לנספח ח', יש פה ממסרים דחויים בסכום 7,000 ₪ מיום 9/12/18
32 מה זה ממסרים דחויים?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

ש. לא ידוע מה זה ממסרים דחויים.
ש. יכול להיות שהשיקים מלקוחות?
ת. אין לי שיקים מלקוחות, הכל מאבא, עבדתי אצל אבא כפרילנסר.
ש. בסעיף 35 לתצהירך....אתה מציין "היות ודאגת לכך שיעקלו לי את חשבון הבנק
והמשכורת דבר שהוביל לפיטוריי". פוטרת בגלל העיקול?
ת. כן, מאבא שלי. הוא לא מוכן לשתף חלק בסכסוך המשפחתי...
ש. שפוטרת על ידי אביך היכן אתה עובד?
ת. אני מחפש עבודה, לא נותנים לי אבטלה, הייתי עצמאי עד התקופה האחרונה
שבה הייתי שכיר".
146. מחקירתו הנגדית של האב עולה כי אין לו יציבות תעסוקתית- הוא החליף מספר
עבודות במהלך השנים האחרונות: כמעסה, בשיפוצים (עם האם), בחברת גגות
(ישנו רק תלוש 1) ואצל אביו (ככל הנראה בגינון ולאחר מכן פוטר). גם האם בכתב
תביעתה אישרה זאת (עמ' 2) "הנתבע עבד בכל מיני עבודות מזדמנות הן כמעסה
והן כמתווך וכקבלן בניין כאשר מרבית השתכרותו הינה במזומן ונעמדת בסך של
כ-15,000 ₪...". מעדותה עולה כי האב אינו יציב בעבודה ואין לו כל השכלה
אקדמית שהיא.
147. האב תלה בחקירתו את חוסר ההתמקצעות וקדום הקריירה שלו, בכך שהוא נטל על
עצמו את גידול הילדים ואפשר לאם לעבוד "מסביב לשעון" ולפרנס המשפחה.
גרסתו של האב לעניין היותו זמין ונגיש לענייני הילדים בתקופת החיים המשותפים
התקבלה על ידי, ואולם לא מסיבה זו לבדה נקלע למצבו התעסוקתי.
148. במסגרת תלה"מ 18-01-50173 בדיון שהתקיים ביום 11.9.2019 אשרה האם את
מצבו הכלכלי הדחוק של האב בזמן החיים המשותפים (עמ' 7): "אני שילמתי את
רוב רובו של הנטל בבית אם הוא קנה חלב היה חסר לו אולי קנה חלב".
149. מר ג.א (להלן: "הסב") נחקר בעניין תלושי השכר שהנפיק לבנו, והשיב כי
התלושים אינם פיקטיביים וחוסר הנתונים בתלוש נובע מארעיות: "כאשר עובד
מתחיל לעבוד אצלי, יש תקופה של שלושה חודשים עד חצי שנה, אני נותן רק שכר
ייסוד. אם אני ממשיך להעסיק אותו, רק אחרי חצי שנה אני מתעסק בתנאים
סוציאליים". כך גם טען לעניין דמי המחלה. עוד נשאל הסב (פרו' מיום 12.1.20 עמ'
16-17):
"ש. כמה זמן ג.א עובד איתך?
ת. שלושה חודשים. לפני זה הוא היה עצמאי ונתן לי חשבונית ותמורת זה קיבל את
הכסף.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

ש. פיטרת עובד בשביל להעסיק את ג.א...ממרץ 2018 פיטרת את העובד שעבד
אצלך?
ת. אכן כן. היה לי פועל...לקחתי את ג.א בתור קבלן משנה.
ש. איך אתה משלם לג.א את המשכורת?
ת. בכסף
ש. מזומן, צ'ק?
ת. בדרך כלל צ'ק.
ש. האם פיטרת ג.א מהעבודה?
ת. כן.
ש. האם פיטרת את ג.א בגלל העיקול?
ת. לא. בגלל שראיתי שהוא מסתבך והוא צריך לתת לי כסף. אני לא רוצה לשלם
את הכסף שלי לט.א, היא ניסתה פעם אחת.
ש. ג.א עבד בשביל הכסף והכסף הוא שלך?
ת. אני מדבר על העיקול...לא יכול להיות מצב שט.א תעשה עיקול על הכסף שלי, זה
לא הכסף של ג.א".
150. הסב והאב העידו כי האב פוטר מעבודתו כקבלן משנה אצל הסב. כך שלמעשה לא
ברור היכן האב מועסק כעת ומהי משכורתו. לא התרשמתי ששניהם שותפים בעסק
יחדיו וזאת חרף ממצאי דוח החוקר הפרטי אשר הוזמן על ידי האם. גם אלמלא
הציג הסב את האב כ"שותפו", לא הוכח כלל וכלל בהליך זה כי האב שותף ברווחי
העסק, וההיגיון הסביר הוא כי הסב השתמש במטבע לשון "שותף" בשל יחסי אב –
בן.
151. באשר לתקבולים שקיבל האב מגב' ר.א (להלן: "הסבתא") מדיי חודש בחודשו
הוסבר בעדותה כי מדובר בהשלמת משכורת (פרו' מיום 12.1.20, עמ' 22):
"ש. כמה את מקבלת בפנסיה?
ת. 6,400 ₪.
ש. מפנה לתצהיר המשלים, נספח ח'...ג.א מצרף העברה מבנק מסד והוא רושם
הלוואה מאמא...
ת. אני קיבלתי פיצויים. אני שמרתי את זה כי ידעתי שאצטרך את זה. כל חודש
הוא קיבל סכום שישלים את המחיר שלו.
ש. בכל חודש את משלימה לג.א את המשכורת?
ת. כן.
ש. מהסכומים שאת מעבירה לו לחשבון?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 ת. כן".
- 2 152. יוצא אפוא כי משכורתו של האב אצל הסב הייתה גבוהה מ-7,000 ₪ ששולמו לו
- 3 בתלוש המשכורת והתווסף מדיי חודש סכום משתנה (בממוצע 3,500 ₪) ובסך הכל
- 4 כ- 10,500 ₪.
- 5 153. הצדדים חלוקים באשר לתכלית ההפקדות שביצעה האם לחשבונו של האב במהלך
- 6 החיים המשותפים. האב טען בסיכומיו (סעיף 51) כי האם העבירה לו מדיי פעם סך
- 7 של 9,000 ₪ מחשבונה. האם טענה בסיכומיה כי העברות הכספים היחידות שהיו
- 8 בין הצדדים בתקופת החיים המשותפים היו עקב עבודה ביחד על פרויקטים כנגד
- 9 חשבוניות או תשלום לגן הילד כשהצ'ק הוצא מחשבון האב.
- 10 154. בחקירתו הנגדית של האב נשאל לעניין ההעברות הכספיות כדלקמן (עמ' 20) :
- 11 "ש. בשנת 2017 לפני הפרידה מט.א, גם עבדת לא אצל אבא שלך, בעבודות אחרות
- 12 ושם אני לא רואה הלוואה מאמא.
- 13 ת. שם ט.א העבירה לי את הכסף, יש מספר מסמכים שמופיעים שט.א מעבירה לי
- 14 כספים בתקופה שחינו יחד".
- 15 155. האב צרף דפי עו"ש מחשבונו בבנק לאומי המוכיחים העברות מחשבון דיסקונט
- 16 (ראה: "בקשה להוספת נספחים"-נספח ב'). דפי החשבון נפרסים על שנת 2017
- 17 ומוכיחים העברות ע"ס 3,000 ₪, 6,000 ₪, 5,000 ₪, 8,190 ₪, 8,500 ₪, וכן הלאה.
- 18 ביום 21.7.18, ניתנה על ידי החלטה ובה התייחסתי לעניין זה כדלקמן: "...וכאשר
- 19 לא נסתרה טענתו בשלב דיוני זה כי תמכה בו כספית במהלך החיים המשותפים כפי
- 20 שעולה מדפי החשבון שצירף עד למועד הקרע....".
- 21 156. בכתב ההגנה של האם (בתיק הרכושי סעיף 49) ציינה כי היא ביצעה העברות
- 22 לחשבונו של האב כדי לאזן יתרות החובה בחשבונו (ולשלם במקומו מעון עבור
- 23 הילד).
- 24 157. בכתבי בי דין אחרים טענה כי מדובר בהעברה חד פעמית בגין פרויקט, כאשר
- 25 רצתה להוכיח כי לא היה שום עסק שנפתח (כתב ההגנה בתיק הרכושי בסעיף 48,
- 26 שם נטען כי הצדדים ביצעו רק "פרויקט שיפוצים חד פעמי שעבדה עליו עם צד ג'
- 27 אחר. הא ותו לא"). ובמקום אחר טענה כי עבדו יחד במספר פרויקטים כאשר רצתה
- 28 להסביר העברות הכספים לחשבונו (בסיכומיה בסעיף 90: "...בתקופה בה עבדו
- 29 יחד על פרויקטים כנגד חשבונית....").
- 30 158. סיכומו של דבר הוא, שהאם לא הוכיחה כי ההעברות הכספים בוצעו אך ורק עבור
- 31 עבודתו של האב בפרויקטים שביצעו יחדיו, ונראה כי הסכומים הנם משמעותיים
- 32 וסדירים. האם יכולה בנקל להוכיח את טענתה על ידי פירוט לגבי כל העברה לטובת

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

איזה פרויקט שולמה ולצרף חשבוניות, אך משלא פעלה כך, לא נסתרה גרסתו של
האב באשר לתכלית העברות כספים מחשבונה לחשבון.
159. בתצהירו של מר א.א. (אחיו של האב) שהובא דווקא כעד מטעמה של האם, יש
חיזוק נוסף לגרסת האב בדבר הכנסותיו הנמוכות יותר והעדר פוטנציאל להגדילו
(סע' 6-7): "...כאשר ג.א. נהג בדרך כלל לשבת כמו מלך, לדבר על "הצלחותיו"
העסקיות (אשר ידעתי כי אינם נכונים)... ובהמשך: "ג.א. עסק בכל מיני עבודות
ופעמים רבות הסתכסך עם מעסיקיו/שותפיו העסקיים. עבודות אלו כללו עבודות
שיפוצים שונות, עבודה עם אבא שלנו (אשר גם איתו הסתכסך רבות), עיסויים,
יבוא והפצה של מוצרים לקליניקה ועוד ועוד. על מנת לממן ניסיונות אלו ג.א. לווה
כספים "קטנים" ממני, מהוריי, ומזוגתי, וכך היה "חוסך" כדי להתנסות בהקמת
עסקים שונים ומשונים". גם מעדות האם עולה כי הכנסתו של האב הייתה נמוכה
(עמ' 45): "הוא היה מביא חלב ומעשן סמים. לא היה לו כסף".
160. יוצא איפוא שהאב הועסק על ידי הסב מתוך רצון טוב לסייע לו ולצורך זאת אף
פיטר עובד אחר שלו. האב ציין את הקושי במציאת עבודה כאשר הנך מקוטלג כ-
"משוגע". הסב לא רצה להמשיך ולהעסיק את האב ופיטרו.
161. מסתמן כי לאורך כל שנות הזוגיות של הצדדים, האם היא זו אשר שימשה עוגן
יציב מבחינה כלכלית ואף העבירה כספים לאב. לא התרשמתי כי לאב פוטנציאל
השתכרותי גבוה בהעדר תואר אקדמאי ואופק תעסוקתי וכמו כן לא אותרו נכסים
או חסכוניות כלשהם על שמו.
162. אשר על כן, לאחר שנתתי את הדעת לנתוני האישיים, לתלושי השכר מעבודתו אצל
הסב, להעברות כספיות מהסבתא ומהאם בחיים המשותפים, לדוח רוח והפסד
לשנת 2017 אני קובעת כי הכנסתו הפוטנציאלית של האב מוערכת בסך של 7,000
₪ נטו בממוצע לחודש.

יחס הכנסות הצדדים

163. הכנסות הצדדים לצורך חישוב מזונות הילדים הינן 14,000 ₪ הכנסות האם ו- 7,000 ₪
הכנסות האב. יחס הכנסות הצדדים הנו 67% לאם מול 33% לאב.

יחס חלוקת זמני השהות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

164. המשמורת על הקטינים בידי האם עם הסדרי ראייה של פעמיים באמצע שבוע כולל לינה
ובכל סוף שבוע שני. למעשה, מדובר על 12 ימי שהייה אצל האב בחודש ואילו אצל האם 18
ימי שהייה. על כן, במקרה דנן, חלוקת זמני השהות הינה 60% מהזמן לאם ו- 40% מהזמן
לאב לערך.

ג.5. דיון בצרכי הילדים

165. ביום 3.3.2018 ניתנה על ידי החלטה במזונות הזמניים של הקטינים.
נקבע כי האב ישלם מזונות עבור שני הקטינים בסך של 1,800 ₪ בחודש בתוספת חלקו
במדור 1,024 ₪ ובסך הכל 2,824 ₪ וזאת החל מפתיחת התיק ביח"ס. בנוסף, חייבתי האב
במחצית עלות הוצאות חינוך שוטפות גן וצהרון ובהמשך בבית ספר (כולל אגרות חינוך, סל
תרבות, טיולים והזנה). כמו כן ציינתי כי מעת הגיעו של הקטין לגיל 6 יופחת רכיב המזונות
עבורו לסך של 800 ₪.

166. ביום 1.7.2018, ניתנה על ידי החלטה נוספת בה הבהרתי כי אני רואה מקום לפסוק חיוב
עבר בגין הוצאות חינוך ורפואה : "בנסיבות בהן התובעת משתכרת פי שתיים מהנתבע,
וכאשר לא נסתרה טענתו בשלב דיוני זה כי תמכה בו כספית במהלך החיים המשותפים כפי
שעולה מדפי החשבון שצירף עד למועד הקרע, לאור פערי השכלה פוטנציאל קידום וזכויות
קיימות בנכסים בצירוף הידרשות הנתבע לשכור דירה לאור מעבר הקטינים לעיר אחרת
(בניגוד לרצונו) ולרכוש ציוד עבורם".

167. בכתב התביעה העריכה התובעת את מזונות הקטינים : בסך של 2,660 ₪ לבן הבכור א.א.
ובסך של 2,410 ₪ לבן הצעיר ב.א, ובסה"כ 5,070 ₪ לחודש עבור שניהם. בנוסף העריכה
את חלקם בהוצאות המדור בסך של 2,044 ₪ לחודש וציינה באופן כללי כי יש לחייב האב
במחצית הוצאות החינוך. בתצהירה שינתה האם במעט את הסכומים, הוצאות הקטין
הבכור א.א הנם על סך 3,280 ₪ (גידול של 620 ₪) והוצאות הקטין הצעיר ב.א הוערכו בסך
2,780 ₪ (גידול של 370 ₪) ובסך הכל צרכי שניהם : 6,060 ₪. צרכי המדור הופחתו
בתצהירה והוערך חלקם בסך 1,836 ₪.

168. בנוסף לכך, טענה האם כי יש לחייב את האב במחצית הוצאות החינוך עבור כל אחד
מהקטינים. האם העריכה כי עבור כל אחד מהקטינים משולם סך של 1,500 ₪ לחודש.

169. סך הכל הוצאות צרכי הקטינים כולל מדור והוצאות מדור (עפ"י תצהירה) נאמדים על סך
כולל של 7,896 ₪ לחודש.

170. הסכום המבוקש על ידי האם בגין מזונות שני קטינים (אשר מצויים כיום מעל גיל 6) הינו
מופרז וכולל בתוכו צרכי יוקרה (כגון : רכיב חופשה 700 ₪ לכל קטין לחודש, בהוצאות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
70829-10-18 ותלה"מ 50173-01-18

- 1 הקטין הבכור א.א. 3 חוגים שונים בסך כולל של 660 ₪ לחודש ושחייה טיפולית בסך 200 ₪
2 בחודש לכל אחד).
- 3 171. האם צרפה אסמכתאות רבות, קבלות וחשבוניות (נספח ל"ב לתצהירה) עבור ביגוד, הצגות,
4 צעצועים, יצירה וספרים. כן צרפה (נספח לג'-לד') הוצאות צהרון, חוגים וטיפולי שיניים. יש
5 לציין כי האם לא צרפה אסמכתאות לרכישת מזון עבור ילדיה (מלבד קבלה 1 למקדונלד'ס).
6 כן צרפה חוזה שכירות (עד לחודש 1/2020) בו מחויבת לשלם סך של 3,890 ₪ לחודש (נספח
7 לא').
- 8 172. האב לא צרף אסמכתא להוצאות הקטינים, אך כן צרף אסמכתא (נספח א' וא'1 לתצהירו)
9 לשכר הדירה בפרדס חנה בסך של 2,300 ₪ לחודש, ותשלומי אחזקת מדור: חשמל (128 ₪
10 בממוצע לחודש), ארנונה (225 ₪ לחודש בממוצע) ומים (235 ₪).
- 11 173. בדיון ההוכחות מיום 12.1.2020 עמד האב על קשייו לשלם עבור טיפולי שיניים פרטיים
12 וסיפר כי הוא מקבל בגדים מתרומות (עמ' 24-23, 21).
13 "ש. כמה הילדים שלך צורכים?
14 ת. בתקופה שהיינו ביחד לא הייתה בעיה.....בסביבות 2,000 ₪ על שניהם".
- 15 174. האם בחקירתה הנגדית הודתה כי במהלך החיים המשותפים היא נשאה ברוב ההוצאות
16 השוטפות של הבית (עמ' 45) וכי לאב לא היה כסף והוא קנה חלב וסמים. צורכי הקטינים
17 מולאו בעת החיים המשותפים וגם לאחריהם, בעיקר על ידי האם אשר לה יכולת השתכרות
18 גבוהה יותר משל האב.
- 19 האם בעודה נושאת בעול כלכלתם של הקטינים, אינה מוותרת על מותרות (טסה לחו"ל עם
20 הקטינים למשך 3 שבועות), מכרה ברווח שתי דירות ועוד.
- 21 175. נקבע בפסק דין שניתן ביום 9.10.17, כי צרכיו ההכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות
22 מפורטות משהם בידיעה הכללית השיפוטית, עומדים כיום על סך של 1,600 ₪, לא כולל דמי
23 מדור ואחזקתו (עמ"ש (מחוזי ת"א) 46291-01-16 פלונית נ' פלוני, פורסם בנבו, 9.10.17).
- 24 176. הוצאות הקטינים פורטו על ידי האם בהגזמה ואף גדלו במרוצת ההליך (בהשוואת תצהירה
25 לכתב התביעה).
- 26 177. בהתחשב בעובדה כי לא הוכח בפני כי הצדדים הורגלו לרמת חיים גבוהה אלא ממוצעת, אני
27 מעמידה צרכי כל קטין (הכרחיים ומדיני צדקה) לא כולל מדור, חינוך ובריאות על הסך של
28 1800 ש"ח לכל קטין. (ראה רק עלות כלכלה מוערכת על ידי האב עבור הקטינים בזמן
29 שהותם אצלו ועבור עצמו בסך של 4000 ₪ לחודש סעיף 43 לתצהירו ועמ' 24 ש' 16-17).
- 30 178. בהתאם לחישוב אריתמטי האב מחויב במזונות כל אחד מהקטינים על פי חיוב חודשי בסך
31 מעוגל 600 ₪ בהתאם ליחס ההכנסות.
- 32 179. אמנם יש משקל גם ליחס בין זמני השהות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

אלא שבענייני חלה ההלכה המנחה שנקבע בעמ"ש 11623-07-17 (מיום 24.6.18 פורסם בנבו) בה נקבע כי חישוב המזונות אינו מתמטי דקדקני ודווקני "אלא יש מקום, לטעמנו, לתחושתו של השופט באשר לזהות ההורה עליו מוטל עיקר הנטל בגידול הקטינים ומתוך כך לשקלול – לאו דווקא מתמטי מדויק – של הפרמטרים הנזכרים וזאת מתוך הנחה כי – כדוגמא בלבד – אפשר שגם אם יחס זמני שהיית הקטינים אצל ההורים עומד על 70% אצל האחד ו- 30% אצל האחר, הרי שההורה שהקטינים מצויים עימו מירב הזמן משקיע בעניינם השקעה גבוהה יותר באופן ניכר מהשקעתו של ההורה האחר שמתבטאת לא רק באותו יחסי מתמטי אחוזי של זמני שהייה – הכול כמובן תלוי נסיבות".

180. התרשמותי היא כי כמפורט בתביעת המשמורת, שהאם היא ההורה הדומיננטי בחיי הקטינים. ועל כן, אני לא מוצאת לבצע הפחתה ברכיב המזונות בגין חלוקת זמני השהות.

169. באשר להשתתפות האב במדור ואחזקתו, נטען כי דמי השכירות שנושאת בהם האם הינם בסך של 3890 ש"ח והוצאות אחזקה הן בסך של 700 ₪. יש לזכור כי אף האב שוכר דירה בפרדס חנה בסך של 2,300 ₪ לחודש ותשלומי אחזקה של 588 ₪.

181. לגבי רכיב זה שתובעת האם, כעקרון מדובר בהוצאות שלא תלויות בזמני שהייה (ואלה שכן, הן זניחות). **חלקם של הקטינים הינו 1836 ₪ ולפי יחס ההכנסות על האב לשלם סך של במעוגל 600 ₪ עבור שניהם.**

יצוין כי נכון להיום ההשתתפות נקבעת לפי מקום מגוריהם הקבוע של הקטינים וההורים.

182. **על האב לשלם עבור שני הקטינים ביחד 1800 ₪ כולל מדור ואחזקתו.**

ג. הוראות אופרטיביות

183. סיכומי של דבר, לאור כל האמור לעיל, אני מורה כדלקמן:

184. **החל מיום מתן פסק הדין ואילך, האב ישלם לידי האם עבור מזונות הקטינים מדורם ואחזקת מדור סך של 1800 ₪ מדי חודש בחודשו כל ראשון לחודש.**

185. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בגין תקופה אחת לרעותה.

186. מדד הבסיס לחישוב יהיה מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה כפי שפורסם/יפורסם ב- 15 לחודש השוטף אחריו והתחשיב יעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.

187. קצבת הילדים וכן כל קצבה אחרת מאת המל"ל תשולם לידי האם.

188. **יישאו הצדדים בשיעור 33% לאב ו-67% לאם בהוצאות החינוכיות של הקטינים כדלקמן:**

הוצאות גן, בית הספר תשלומים בתחילת שנה בהתאם לדף דרישה של בית הספר, סל תרבות, תשלומי ועד הורים, וכל הוצאה אחרת בהתאם לדרישת בית הספר, הוצאות חוג

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 אחד עבור כל קטין כולל ציוד וביגוד הדרוש לחוג, הוצאות עבור קייטנות בקיץ בת מחזור
2 אחד בעלות עירונית לכל קטין, צהרון עד כיתה ג' והוצאות בגין שיעורים פרטיים לקטינים
3 בהמלצת מחנכת.
- 4 189. כמו כן, יישאו הצדדים בשיעור 33% לאב ו- 67% לאם בהוצאות הרפואיות החריגות של
5 הקטינים אשר אינן מכוסות על ידי סל בריאות או ביטוח בריאות אחר, ובכלל כד טיפולי
6 שיניים, טיפולים אורתודנטיים, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, אבחונים, אבזורים
7 וטיפולים רפואיים בהתאם להמלצת הרופא המטפל, וכיו"ב – והכל כנגד הצגת קבלות.
- 8 190. הנני קובעת כי כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האב במימון או תשלום הוצאות
9 חריגות כאמור (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהאם תמצה כל ההליכים מול
10 כל הגורמים האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה
11 מהווה תנאי סף לחיוב האב בתשלום חלקו בהוצאות החריגות והאב רשאי לדרוש אישור על
12 כך – ככל שניתן להשיג אישור כאמור.
- 13 191. תשלום האב עבור הוצאות חריגות יעשה במישרין לידי האם בכפוף לקבלת חשבוניות או
14 הצעות מחיר בכתב. הסדר זה לא יחול על הוצאות בריאות הנעשות בשל מקרה חירום,
15 חלילה. יחד עם זאת, מובהר כי אם האב לא ישלם במישרין את חלקו בהוצאות החריגות,
16 תהא רשאית האם לשלם את מלוא ההוצאה בעצמה ולחזור אל האב במסגרת הליכי
17 הוצ"פ, כאשר החיוב בגין חלקו בהוצאות החריגות הן חלק אינטגרלי מדמי המזונות.
- 18 192. הנני מחייבת את הצדדים להתייעץ זו עם זה ועם גורמים מקצועיים מוסמכים בטרם
19 הוצאת הוצאה כאמור שהיא מעל 400 ₪. הוצאות חריגות מתחת לסכום זה, אינן חייבות
20 בהתייעצות ו/או בהסכמת הצד שכנגד, אך חייבות ביידועו מבעוד מועד.
- 21 193. לפני הוצאת כל הוצאה חריגה כאמור לעיל, שאינה הוצאה של חירום, תמציא האם במסרון
22 לאב ובו פירוט ההוצאה, המועד בו היא אמורה לשלם וחיוניותה. ככל שהאב לא יחלוק
23 במסרון תוך 72 שעות מיום קבלת המכתב מטעם האם על חיוניות ההוצאה או שיעורה, כי
24 אז הצעת המחיר מטעם האם תחייב את שני הצדדים.
- 25 194. ככל שהאב חולק על חיוניות ההוצאה, יכריע הגורם הרלוונטי (בהוצאות חינוך – המחנכת,
26 ובהוצאות בריאות – רופא המשפחה או רופא השיניים של הקטינים).
- 27 ככל שהאב חולק על שיעור גובה ההוצאה, עליו לצרף לתשובתו בכתב (תוך 72 שעות) הצעת מחיר
28 מטעם הגורם שמטעמו באזור מגוריהם של הקטינים, וככל שהוצאה זו זולה יותר מהצעת
29 האם, הוא לא יחוייב אלא עד כדי מחציתה.
- 30 195. דמי המזונות ישולמו עד שימלאו לקטינים 18 שנים או עד לסיום לימודיהם התיכוניים לפי
31 המאוחר מבין השניים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

196. ממועד סיום לימודיהם התיכונים של הקטינים ו/או עד הגיעם לגיל 18 שנים (לפי המאוחר
מבין השניים) ועד לסיום שירות צבאי סדיר חובה ו/או שירות לאומי ישלם האב לידי האם
תשלום מזונות חודשי שיעמוד על 1/3 מדמי המזונות הנ"ל.

ד. תביעה רכושית- תלה"מ 18-01-50173

1.ד. טענות האב בתמצית

197. לטענת האב, הצדדים חיו יחד כבני זוג במשך 6 שנים וחל עליהם "משטר-שיתוף" מעצם
ניהול חיים משותפים ויעידו על כך העברות כספים בסך אלפי ₪ מחשבון האם אל חשבון.
198. האב הכחיש את טענותיה של האם לגבי קיומה של מערכת יחסים עכורה ואלימות מילולית
שכביכול מאיינת את היותם ידועים בציבור. זאת לא הייתה קיימת טרם חודש 10/2017
סמוך לפרידה, אלא להיפך הצדדים חיו חיי שיתוף אידיאליים רכשו דברים נסעו לחופשות
ארוכות עם ילדיהם.
199. לטענתו האם זגזגה בין התביעות וסתרה את עצמה, כאשר מחד בתביעת המזונות
והמשמורת הוצגו הצדדים כמשפחה ואף בהליך ה"ט 17-11-12567 ציינה האם כך: "...לא
הייתה חלוקה ברורה אלא חלוקה שהיא תוך שיתוף פעולה יומיומי...אנו ניהלנו משפחה...".
לדבריו בעדותה זו אישרה האם שעות עבודה מרובות דבר אשר חייב שיתוף פעולה יומיומי
ביניהם. מנגד בכתב ההגנה לתביעה הרכושית נטען על ידה כי הצדדים כמעט ולא קיימו
יחסי אישות וכי בוצעה הפרדה והיו תורנויות תשלום לסירוגין (סעיף 18 לכתב הגנתה). עוד
טענה האם כי הייתה הפרדה בחשבונות הבנק וזאת על אף העברות הכספים אליו.
200. לטענת האב, בשינוי שם משפחתה של האם ל" א' " היה משום הבעת אמון בזוגיות
ובשיתוף. לגרסתו, תחילת עבודתה של האם כמהנדסת היתה בחודש 1/2012 לאחר סיום
לימודיה והצריכה שעות רבות של צבירת ניסיון והשקעה והאמור דרש גיבוי מצידו. כך
התאפשר לה להשביח את המוניטין שלה ולצבור זכויות פנסיוניות.
201. לדבריו, במשך שש השנים בהן היו יחד צברו רכוש. כך הרכב המשותף שימש בעיקר אותו
כיוון שלאם היה רכב מטעם מקום עבודתה, אותו מכרה על דעת עצמה ומבלי להציג כל
מסמך. לכן דורש איזון בגינו עפ"י מחירון רכב לוי יצחק נכון למועד 11/2017.
202. באשר לדירה בפרדס חנה, זאת שופצה על ידו ועל ידי אביו, והאם הודתה בכך לדבריו
בכתבי טענותיה. כאשר שולמו ההוצאות והמשכנתא מהמאמץ המשותף ומתוך כוונת
שיתוף.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

203. באשר לדירה ברחוב ***** בקרית אתא, זאת נרכשה במהלך החיים המשותפים שופצה
על ידו והמשכנתא שולמה ממאמץ משותף. האב הפנה להצהרת האם בטופס הרצאת פרטים
של תביעת המזונות ולפיה היה לצדדים נכס בקרית אתא.
204. עוד נטען כי האם הסתלקה עם כל המיטלטלין המשותפים והוא נאלץ לרכוש תכולת דירה
שלמה.
205. האב מצביע על השיטתיות שבסירוב האם להמציא את דפי החשבונות שמתוכם ניתן היה
ללמוד על מכלול התנועות הפיננסיות, גם לעניין הרכישות, המכירות ומימון.
ולעובדה כי לא הציגה ולו מסמך אחד המאשש את טענותיה בדבר הפרדה רכושית בין
הצדדים.
206. סיכומו של דבר, עתר האב לסעדים הבאים:
לקבוע כי הדירה ברחוב ***** בקריית אתא משותפת לצדדים לרבות דמי השכירות
שהתקבלו לגביה במהלך כל השנים.
לקבוע כי הוא שותף בדירה ברחוב ***** בפרדס חנה וכי הוא זכאי לחלק היחסי
מתמורת המכר בסך 950,000 ₪ פועל יוצא של רוב השקעתו בנכס.
לקבוע כי הינו זכאי למחצית השווי של הרכב לפי מחירון נכון למועד 11/2017.
לקבוע כי הינו זכאי למחצית הזכויות הפנסיוניות, קרנות השתלמות, קופות חיסכון, יתרות
העו"ש שקיימות בחשבון ושנצברו במהלך שנות חייהם המשותפים וכן למנות אקטואר
שיישום זכויות אלו לרבות מוניטין אישי.

2.ד. טענות האם בתמצית

207. לטענתה, הצדדים אינם "ידועים בציבור" והתקיימה ביניהם הפרדה רכושית מוחלטת.
בזמן בו היא שמרה על רכושה בזבז האב את כספו על סמים. לגרסתה בחרו במכוון שלא
להינשא כיוון שלא היו בטוחים בקשר ביניהם ולא היו יחסי אישות תקינים. לאור מערכת
יחסים עכורה ומלווה באלימות מילולית וטיפוליים זוגיים שלא צלחו, לא ניתן לראות בהם
ידועים בציבור.
208. בכתב הגנתה טענה כי כל אחד מהם שילם תשלום מסוים ששייך להוצאות השוטפות בנפרד.
כך אם שילם האב גן לילד אזי באותו החודש היא זו שנשאה בתשלום המיסים. כל צד
התנהל בחשבון בנק נפרד והצדדים נמנעו מניהול משק בית משותף. נכסיה נרשמו רק על
שמה וכספי השכירות מהשכרת הדירה הופקדו לחשבונה.
209. לטענתה לא הוכח כי הינם ידועים בציבור. וגם אם יוכח כאמור, אין להחיל עליהם
אוטומטית את חזקת השיתוף ויש להוכיח כוונת שיתוף מפורשת.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

210. באשר לתכולת הדירה של הצדדים, הרי שזו חולקה כבר ביניהם, והאב נטל את הציוד
השייך לו על פי רשימות שערכו הצדדים. באשר לרכב מסוג סוזוקי אלטו הוא שייך לה בלבד
ורק מטוב ליבה הסכימה לאפשר לאב שימוש בו, וממילא נמכר תמורת סך של 5,000 ₪. כך
גם אין בסיס לזכויות האב במוניטין העסקי והאישי שלה כיוון שהיא רכשה את השכלתה
קודם להיכרותם. בנוסף, תקופת החיים המשותפים בת שש שנים בלבד, בהן דווקא האב
למד והפך למעסה מומחה.
211. לאור האמור, לטענתה כל אחד מהצדדים הינו הבעלים המלא והבלעדי של נכסיו וזכויותיו
ויש לקבוע כי לצד השני אין כל חלק ברכוש האחר.

3.ד. דיון והכרעה

האם הצדדים היו "ידועים בציבור"

212. ראשית יש לבחון האם הצדדים היו "ידועים בציבור". ככל והתשובה חיובית, הרי שיש
לבחון האם חלה הלכת השיתוף לגבי נכסיהם.
213. "ידועים בציבור" הנם בני זוג אשר החליטו לקשור גורלם האחד בשני ולקיים אורח חיים
משותף כבני זוג נשואים, אך מטעמים שונים השמורים עמם, נמנעו מלמסד יחסיהם
הזוגיים בנישואין דתיים או אזרחיים. הכרה משפטית בבני זוג כ"ידועים בציבור" נועדה
להשוות את מעמדם למעמדם של בני זוג נשואים (ראו: ע"מ 264/05 פלונית נ' אלמוני
(פורסם בנבו, מיום 4.5.2006)).
214. הפסיקה קבעה שני תנאי סף לקיומה של מערכת יחסים של "ידועים בציבור". תנאים אלה
נבחנים באופן סובייקטיבי על ידי בחינת דעתם של הצדדים וראייתם את מערכת היחסים
בניהם.
התנאי הראשון הינו חיי משפחה הנעוץ בקיומם של יחסי אישות, אהבה ונאמנות. המבחן
לקיומו של תנאי זה הנו תקופת חיים משותפת משמעותית, בבחינת היות מערכת היחסים
בין הצדדים כזוג נשוי ממש. תקופת חיים משמעותית מהווה אבן בוחן לאומד דעתם של
הצדדים לקיים קשר קבוע ארוך טווח נושא חובות וזכויות הדדיות, ולפיכך הינה מרכיב בעל
משקל רב בבחינת קיומם של "חיי משפחה". כמו כן יש לבדוק אומד דעתם באשר למיסוד
הקשר וביסוסו.
התנאי השני הינו ניהול משק בית משותף הבוחן האם הצדדים ניהלו משק משותף מתוך
אינטרס של כדאיות כספית או מתוך נוחות או שאולי ניהול המשק המשותף הנו המשך

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

- 1 טבעי לחייהם המשותפים ולחיי המשפחה (התנאי הראשון) שבנו. האם הצדדים גרו תחת
- 2 קורת גג אחת וכן האם התנהלו בחשבוניות נפרדים אם לאו למשל.
- 3 215. מדובר בשני תנאים מצטברים להוכחה ולהכרה בצדדים כ-"ידועים בציבור". שאלה זו הנה
- 4 עובדתית והיא מוכרעת בהתאם לראיות המוצגות בפני השופט היושב בדין.
- 5 216. נטל ההוכחה הוא על הטוען לקיומם של יחסי "ידועים בציבור". יש לבחון את תפיסתם של
- 6 הצדדים וכן להסתייע בעדותם לגבי מערכת היחסים. האבחנה בין זוגיות הזוכה למעמד של
- 7 "ידועים בציבור" לבין זוגיות מסוג "חברות" בלבד, שאינה משתכללת למעמד של ידועים
- 8 בציבור אינה פשוטה וכל מקרה ייבחן ויוכרע בהתאם לנסיבותיו המיוחדות כפי שנאמר
- 9 לעניין זה ברע"א 9755/04 ביטון נ' קצין התגמולים (פורסם בנבו ביום: 31.8.2008) בסעיף
- 10 22 נקבע כי: "...ההכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור" מחייבת עמידה ב"מבחן סף"...בטרם
- 11 יוחלט שהצדדים הם אכן ידועים בציבור. יש להראות כי בני- הזוג עברו את שלב ה"ניסיון",
- 12 והם מבקשים למסד את הקשר ביניהם" (רע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני, פ"ד נח(2) 213,
- 13 238 (2003)).
- 14 217. מהראיות והעדויות עולה כי יחסי הצדדים היו יחסים של "ידועים בציבור".
- 15 218. הצדדים ניהלו מערכת יחסים מסוף שנת 2011 ועד לסוף שנת 2017, במשך שש שנים תחת
- 16 קורת גג אחת, עברו ממקום למקום, בתחילה בחיפה לאחר מכן בפרדס חנה ולבסוף בקיבוץ
- 17 חפצי-בה, והביאו לעולם שני ילדים משותפים. בפסיקה נקבע כי יחסי אישות, קיום חיי
- 18 משפחה והיסוד הרגשי ביחסי בני זוג הינו מאפיין וסממן מרכזי של טיב היחסים. (ע"א
- 19 107/87 אלון נ' מנדלסון, פ"ד מג(1) 431 בעמ' 437-438 (1989).
- 20 219. המונח "משק בית משותף" כוונתו שיתוף במקום המגורים, ארוחות ביחד, לינה משותפת
- 21 וכן הלאה כאשר כל אחד מן הצדדים תורם ומקבל על פי יכולתו. המחלוקת ביניהם נסובה
- 22 על טיב היחסים ואופיים.
- 23 220. על פניו הצדדים קיימו מערכת יחסים תקינה עד למועד האשפוז של האב.
- 24 האם לא הציגה כל אינדיקציה למהמורות בחיי הזוגיות טרם המשבר שהוביל לפרידת
- 25 הצדדים (למשל תלונות משטרה, פניות לעו"ס ברווחה וכדומה). האם העידה לגבי התנהלות
- 26 הצדדים (פרו' מיום 9.11.2017, עמ' 4): "אני עובדת ולא מדפיסה...החלוקה לא הייתה
- 27 חלוקה ברורה אלא חלוקה שהיא תוך שיתוף פעולה יום יומי" וכן: "הייתה חלוקה שווה
- 28 50: 50". האב העיד לגבי התנהלותם (פרו' 12.1.20, עמ' 26): "אין ספק שט.א הייתה יציבה
- 29 יותר מבחינה כלכלית, היה לנו זמן והסדר ביננו שאנחנו יותר סומכים על ט.א בזמן שאני
- 30 מגדל ילדים ויש הוכחות של תסקיר הרווחה".
- 31 221. ניתן ללמוד על אופי יחסי הצדדים בזמן היותם בני זוג מתוך כוונתם לרכוש דירה משותפת
- 32 בקיבוץ חפציבה שלא התממש לבסוף. האב צרף לתצהירו (נספח ד') טיוטת הסכם רכישה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

מיום 10.1.2017 והסכם שכ"ט, כאשר נכתבו שמות שניהם כלקוחות בעניין רכישת דירה
ועל הסכם שכ"ט חתומה האם. האם לא התייחסה לאסמכתא זו, אשר מצביעה על כך,
שהצדדים ראו את עתידם יחד בטרם קרות המשבר.
222. מעדויותיהם של הצדדים עולה כי הם בילו יחד בחופשות בארץ ובחו"ל. כך ציינה האם
בתצהירה (סעיף 70): "בתקופת החיים המשותפת, חיינו ברמת חיים טובה, יצאנו לבלות,
למסעדות ועל שולחנו עלו מיטב המצרכים". גם התובע העיד כי היו טסים יחד ומבלים
מדיי שנה עם ילדיהם בחופשות בארץ ובחו"ל וכי נהגו לחגוג יחד חגים עם בני המשפחה
המורחבת (סעיף 11 לכתב התביעה הרכושית). גם גב' ר.א. (הסבתא) העידה בחקירתה כי
הצדדים היו מבלים אצלם בכל סוף שבוע וכי פינקה את האם כבתה ממש ולקחה אותה
למסעדות (עמ' 22 לחקירתה). המשבר עצמו פרץ בעיצומו של טיול שערכו יחד ביום כיפור.
223. הצדדים גם הפגינו אכפתיות ודאגה אחד כלפי רעהו. בעדותו של מר א.א. (אחיו של האב
אשר העיד מטעם האם) (פרו' 12.1.20, עמ' 37): "ש. אז ט.א. דואגת לו? ת. מאוד. ש. אתה
אומר שט.א. נסעה אתנו, אתה מתעכב שט.א. נסעה אתכם? ת. ט.א. לקחה את ג.א. לרמב"ם
ונסעתי עם הילדים...אני וט.א. נסענו לשם עם ג.א., היא חכתה בחוץ ואני הכנסתי אותו כי
הוא היה בסטרס...". נראה כי דווקא ברגעי המשבר הקשים כאשר היה בהתקף פסיכוטי
ובמצב נפשי רעוע האם עמדה לצדו ודאגה לו.
224. גם האם העידה כי דאגה לאב: "הוא אושפז ב-19.10, ושאתה רואה את הבן זוג שלך לא
ישן לילה אחד אתה שואל שאלות בלילה השני אתה מפחד ובשלישי אתה מתייעץ...".
והצהירה כי הצדדים הלכו למספר טיפולים זוגיים כדי לשקם את יחסיהם. הצדדים הפגינו
אכפתיות ודאגה זה לזו ואף ניסו ככל יכולתם לשמר התא המשפחתי שבנו. אך כאמור ללא
הצלחה.
225. העובדה כי בני הזוג לא נשאו אינה מעידה על כך שלא רצו לקשור האחד עם השני, אלא
נעוצה בתפיסת עולמם, ראייתם את עצמם כזוג חילוני שלא נדרש לעגן את הקשר ביניהם
בנישואין (סעיף 28 לכתב התביעה הרכושית).
226. לאור האמור, אני קובעת כי הצדדים עונים להגדרת "ידועים בציבור".

האם חלה הלכת השיתוף על הצדדים

227. הפסיקה קבעה כי גם אם יקבע כי בני הזוג נופלים לגדרה של הגדרת "ידועים בציבור", אין
במערכת יחסיהם לכשעצמה ראייה לשיתוף קנייני בנכסים ואין להחיל באופן אוטומטי את
"חזקת השיתוף". עוד נקבע כי נטל ההוכחה להוכחת כוונת שיתוף בנכסים השייכים לאחד

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

מבני הזוג כבד יותר כאשר עסקינן בזוג ידועים בציבור (ע"א 52/80 שחר נ' פרידמן, פורסם
בנבו ביום 16.02.84).
228. במקרה של זוג אשר היה במערכת יחסים של "ידועים בציבור", נדרש התובע למעשה
להוכיח את הקמתה של חזקת השיתוף, ואף לאחריה, דין השיתוף חל על נכסים ששימשו
אותם בחיי היומיום או שנקנו במשותף. להחלת דין שיתוף על נכסים אחרים של הצדדים,
נדרשת כאמור ראיה נוספת שתעיד על כוונת שיתוף ספציפית. לאור זאת, עלינו לבחון את
הקשר הזוגי הקונקרטי של הצדדים, לבדוק מהי אוטונומיות הרצון הפרטי של כל אחד מהם
וביחד לגבי רכושם. על האב מוטל נטל כבד בהיות הצדדים ידועים בציבור, ועליו להוכיח הן
את הלכת השיתוף והן את השיתוף הספציפי בנכסי האם שנרכשו בנפרד.
229. בע"א 4385/91 סלם נ' כרמי [פורסם בנבו ביום 6.5.97], נקבע כי "התנאים לתחולתה של
הילכת השיתוף בנכסים בין בני-זוג הם קיום אורח חיים תקין ביניהם ומאמץ משותף של
שניהם ברכישת הנכסים או, למצער, בניהול משק הבית המשותף ובגידול הילדים. בהתקיים
תנאים אלה עשויה הילכת השיתוף לחול גם על בני-זוג החיים יחדיו ללא נישואים."
יש, אפוא, להתחשב בכל מקרה ומקרה בטיב הקשר הזוגי, בנסיבותיו ובכוונות המונחות
בבסיסו, תוך בחינת האפשרויות שעמדו בפני בני הזוג למיסוד הקשר הזוגי מחד-גיסא
ומידת האפשרות של כל אחד מבני הזוג לניתוק הקשר מאידך גיסא. יש ליתן משקל הנכבד
לאוטונומיות הרצון של בני הזוג בעיצוב הקשר הזוגי ביניהם ובקביעת ההסדר הרכושי החל
על נכסיהם. זאת, בכפוף לעיקרון תום-הלב המחיל על המערכת ההסכמית – המפורשת או
המשתמעת – בין בני הזוג ערכים של צדק, יושר, הגינות ושוויון" (ראו: ש' ליפשיץ **הידועים
בציבור בראי התיאוריה האזרחית של דיני המשפחה** (תשס"ה) 157-159; כן ראו והשוו :
רע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני ואח', פ"ד נח(2) 213, בפסקאות 22-23).
230. באשר לנכסים שנרכשו עובר למערכת היחסים בין הצדדים נקבע כי לא ניתן להחיל עליהם
את חזקת השיתוף (ע"א 806/93 הדרי נ' הדרי פ"ד מח (3) 685).
231. בעניינינו יש לזכור כי המערכת הזוגית לא נמשכה מעבר למספר שנים, לצדדים היו
חשבונות בנק נפרדים, ולא הייתה שקיפות כלכלית ביניהם, ולכן יש לבחון את אומד דעת
הצדדים וכוונתם הספציפית לעניין הרכוש הרשום על שם כל אחד מהם בלבד.

ד.4. הדירה בקריית אתא

232. ביום 8.10.13 רכשה האם דירה ב***** בקריית אתא תמורת סך של 450,000 ₪ (נספח
לט'). נקבע בהסכם (סעיפים 12-13) כי האם תשלם סך של 45,000 ₪ בהעברה בנקאית
ולאחר מכן 90,000 ₪ נוספים ואת יתרת התמורה סך של 315,000 ₪ לבסוף. האם המציאה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

1 אסמכתא כי נטלה מחשבונה הלוואת משכנתא על סך של 315,000 ₪ (נספח מ'). בנוסף
2 צרפה הסכם שכירות שנחתם בינה ובין שוכרת עבור דירה זו מחודש 11/2014 ועד לחודש
3 12/2015 על סך של 1,700 ₪ לחודש (נספח מא').
4 233. האם לא פרטה בכתב ההגנה מקורות מימון נוספים לדירה זו. בתצהירה הוסיפה כי היא
5 שילמה מכספה האישי הוצאות עבור הרכישה: חשבונות וקבלות עבור שמאי (430 ₪)
6 עורכת דין (סך של 2,925 ₪), תיווך (15,000 ₪), מס רכישה (28,465 ₪) (נספח מב'). בנוסף
7 הצהירה כי הדירה הושכרה על ידיה וכאשר לא הושכרה היא נשאה בתשלומי המשכנתא
8 בעצמה.
9 234. בעדותה הסבירה כי את ההון העצמי ששימש לרכישת הדירה חסכה בעיקר מעבודתה
10 בביטחון לפני שהכירה את האב (עמ' 46 ש' 1-2), חלק מההון העצמי זה הלוואה (ש' 4).
11 235. הדירה בקרית אתא נמכרה ביום 6.5.19 תמורת 555,000 ₪ (נספח מז').
12 236. לשיטת האב, הצדדים רכשו את הדירה בקריית אתא בזמן החיים המשותפים והיא שופצה
13 על ידו, כאשר המשכנתא שולמה מהמאמץ המשותף של הצדדים. דמי השכירות כיסו את
14 המשכנתא ובזמן שלא הושכרה הדירה היא שולמה מסל המימון המשפחתי. לדבריו, עיקרון
15 השיתוף בנוגע לדירה זו נלמד מעדות האם כאשר נשאלה מאיפה היה לה 150,000 ₪ הון
16 עצמי השיבה: "הצגנו תלוש שלו מ"שחף ופרגולות" של 9,000 ₪...". וכן טענה כי נטלה
17 הלוואה אך לא זכרה מהיכן. לגרסת האב, האם לא יכלה לחסוך מעבודתה כסטודנטית
18 בביטחון, ותלוש המשכורת שלו שימש ללקיחת אשראי מהבנק. כמו כן מסתמך על טופס
19 הרצאת הפרטים של האם בו ציינה כי לצדדים נכס בקריית אתא.
20 237. אין מחלוקת כי הדירה בקריית אתא שנרשמה ע"ש האם בלבד, נרכשה לצורכי "השקעה"
21 והצדדים מעולם לא גרו בה.
22 238. מן האסמכתאות מתברר כי האב לא היה מעורב ברכישה. טען כי הדירה נרכשה בשנת 2014
23 (סעיף 25 לתצהירו פרוט' עמ' 22 ש' 3-5) ובפועל רכישתה הייתה בשנת 2013, והדירה נרשמה
24 על שם האם.
25 כמו כן, האם נטלה משכנתא על שמה בלבד ושילמה אותה מחשבונה.
26 בנוסף נטלה הלוואה כחלק מההון העצמי לתשלומים שונים.
27 האב אישר כי האם שלמה מס רכישה (עמ' 23 ש' 10-12) ובנוגע ליתר הוצאות הרכישה ציין
28 כי הוא אינו מכיר (עמ' 22 ש' 30-33 עמ' 23 ש' 1-2).
29 239. האב טען בתביעתו הרכושית כי את "ההון הראשוני" (ההפרש בין התמורה של הדירה
30 למשכנתא בסך של 135,000 ₪) שילם בהלוואה על סך של 50,000 ₪ מחשבונו (סעיף 50
31 לתביעה), בסך של 15,000 ₪ הלוואה מהוריו ועוד 70,000 ₪ מחשבון האם. צירף את נספח
32 ו' לתביעתו הלוואה שנלקחה ע"ס 50,000 ₪ מיום 15.11.17.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

240. בחקירתו בבקשה לביטול העיקול (פרוט' מיום 11.9.19 עמ' 4 ש' 6-1) הודה כי ההלוואה ע"ס 50,000 ₪ שצורפה כנספח ו' לכתב התביעה מדצמבר 2017 (4 שנים לאחר הרכישה) אינה ההלוואה שנטל לשם רכישת הדירה. אך טען כי "אני אוכל להציג הלוואה בסמוך למועד הרכישה של הנכס. אין לי את זה עלי כרגע". בהמשך העיד כי ההלוואה שנטל לרכישת הדירה לא שימשה כלל להון עצמי אלא ל"עלויות הנוספות של הרכישה" (עמ' 22 ש' 7) וזאת בניגוד לטענתו כי הכסף שנתן שימש ל"הון העצמי" כאמור בסעיף 50 לכתב התביעה הרכושית. בסופו של דבר, כפי שהוכיחה האם, הוצאות אלו שולמו על ידה (נספח מב).
241. בתצהירו (סעיף 46) הצהיר כי נטל הלוואה ע"ס 75,000 ₪ לשם רכישת הדירה ולא ע"ס של 50,000 ₪ והמציא אסמכתא על הלוואה ע"ס 75,000 ₪ (נספח ז' לתצהיר המשלים) שנלקחה ביום 14.11.12 כשנה וחודש לפני רכישת הדירה (עמ' 22 ש' 5-1). בחקירתו הסביר כי הוא חוזר בו מהנטען בכתב התביעה (ש' 27).
242. אלא שהאב לא הוכיח כל קשר בין ההלוואה לרכישה של הדירה ולא הביאה כל אסמכתא כראייה. האב לא המציא תדפיס הלוואה או משיכה מחשבונו שכן גרסתו הייתה שהוא מסר את הכסף "במזומן" לידי האם : "נתתי למבקשת מזומן ביד. לקחתי הלוואה ונתתי לה כסף במזומן" (עמ' 22 ש' 10) והוא לא שמר את המסמך (ש' 16).
243. זאת ועוד, טענת האב כי העביר ההלוואה שנטל בסך של 75,000 ₪ במזומן לאם, אינה מתיישבת עם העובדה כי האם נשאה בכל ההוצאות באמצעות העברה בנקאית למוכרים ויתר העלויות שולמו בשיקים.
- גם בנוגע לסך של 15,000 ₪ אשר נטען כי לקח האב מהסב לשם רכישת הדירה, "מאבא שלי הוא נתן שיק", לא המציא כל אסמכתא. כשהסב נשאל על כך השיב : "ש. אתה טוען בסעיף 44..אתה מצהיר שנתת לג.א 15,000 ₪...".
- ת. נתתי לו צ'ק.
- ש. הוא הפקיד את זה לחשבון שלו?
- ת. בתור מה את שואלת אותי".
- (עמ' 20).
244. האב טען כי הדירה נרשמה על שם האם משיקולי מס. אולם בחקירתו לא ידע להסביר כיצד זה עולה בקנה אחד עם העובדה כי היא שילמה מס בפועל בגלל שהייתה רשומה על שמה דירה נוספת (עמ' 30 ש' 18-28).
245. האב ניסה לאחוז בהרצאת הפרטים שצורפה לתביעת המזונות כאשר נכתב ברכוש בן הזוג המילה "כנ"ל", אך האם העידה כי נרשם בטעות (עמ' 47 ש' 16-11), ולא ניתן להיתלות בכך.
246. עצם רישומה של הדירה בקרית אתא שנרכשה לשם השקעה על שם האם בלבד, בצירוף הסתירות בגרסאות האב לעניין חלקו בהון הראשוני, אי המצאת אסמכתאות והעדר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

מעורבותו ברכישה, מעידים על היותה בבחינת נכס חיצוני אשר הבעלות המלאה בה בידי
האם בלבד.
247. ובאשר לשיפוף שנעשה בדירה.
248. האב והסב טענו כי שיפצו את הדירה בקריית אתא. הסב העריך את השיפוף בסך של 36,000
ש. גם האב העריך את העבודה בסכום זהה (סעיף 47 לתצהירו). האם לא התייחסה כלל
לעניין השיפוף בדירה בתצהירה (סעי' 99-91).
249. האם לא נחקרה על השיפוף בדירה בקריית אתא אלא רק על השיפוף בדירה הראשונה
בפרדס חנה. לפיכך נותרות הצהרות האב והסב כי ביצעו שיפוף בדירה אל מול הכחשתה
הכללית של האם.
250. האב לא צירף אסמכתא לשיפוף גם לא מחירון לדוגמא (עמ' 30 ש' 9-10). בחקירתו העיד כי
ערך שיפוצים גם לחברים ללא עלות (ש' 6-3) ואף הודה כי הסב הוא שהוציא את הכסף (ש'
14-15).
251. מהאמור עולה כי לא הוכח שיפוף "מהותי" או אפילו "מסיבי", שהאב יכול להצביע עליו,
ואשר בגינו, ניתן יהיה לקבוע כי הדירה היא רכוש משותף או "נטמעה" ברכוש ככזה. **העולה**
מן התשתית הראייתית שהונחה בפני איפוא, כי האב לא הרים את הנטל הראייתי המושט
עליו לעניין הוכחת כוונת שיתוף בדירה האם בקרית אתא.

ד. 5. דירה בפרדס חנה כרכור

252. ביום 17.3.11 בטרם הכירו הצדדים רכשה האם את דירתה ב***** בפרדס חנה
כרכור.
253. האב הודה בחקירתו כי הכיר את האם לאחר מועד רכישת הדירה בחודש נובמבר 2011 (עמ'
16 ש' 18-19) וגם לא לקח חלק ברכישתה ולא השקיע הון עצמי לרכישתה (עמ' 25 ש' 30-
31).
254. האם נטלה משכנתא מבנק מזרחי טפחות לשם מימון חלק מההון העצמי לרכישת הדירה ()
נספח לו) ושילמה את מלוא תשלומי המשכנתא אף כשלא הושכרה על ידה (עמ' 26 ש' 2-3).
255. הדירה הושכרה על ידי האם במשך כל השנים למעט בתקופה בה התגוררו שם בין 8/13 ועד
1/17 (סעיף 87 לתצהירה). דמי השכירות הועברו לחשבון הבנק שלה (סעיף 88 לתצהירה).
256. ביום 9.10.16 מכרה האם את הדירה בתמורה לסך של 940,000 ש"ח ולאחר כיסוי המשכנתא
בסך של 425,000 ש"ח ויתר הוצאות המכירה, נותרו בידיה סך של 430,000 ש"ח אשר נכנסו
לחשבון הבנק הפרטי שלה (נספח לח).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

257. האב לא הסביר מדוע כספי תמורת הדירה הופקדו בחשבון האם בנפרד אם לטענתו היא הייתה שייכת לשניהם.

258. האב הצהיר שהשביח את הדירה בעשרות אלפי שקלים בשל שיפוצה טרם מכירתה כגון: התקנת פרקטים ב-2 חדרים, איטום גג, החלפת צינור הזנה ראשי, הקמת גדר ושער לנכס, עבודות אבן ועוד. לגרסתו כספי התמורה היו אמורים לשמש הצדדים לרכישת נכס חדש בקיבוץ חפציבה.

259. בתצהירו העריך על פי מחירון דקל את שווי ההשבחה שנעשתה על ידו ועל ידי הסב בסך של 68,100 ₪ והודה כי אין בידו קבלות לשיפוצ (עמ' 29 ש' 33-24).

260. הסב הצהיר (סעיף 46): "אשר להשקעות בדירה ב***** בפרדס חנה, להערכתי העבודות שביצענו ג.א ואני בדירה, המפורטות בכתב התביעה של ג.א, מגיע לסכום של 68,100 ₪ לפי מחירון "דקל". להלן פירוט העבודות שביצענו בדירה: התקנת פרקטים ב-2 חדרים בדירה, צביעת 2 חדרי שינה בדירה, שיפוצ וצביעה 2 דלתות, תיקוני חשמל יסודיים בכל הדירה כולל הארקה (בוצעו על ידי אבי ג.א), החלפת צינור הזנה ראשי, איטום גג המבנה, התקנת ונטה מגג המבנה, קו חשמל חדש למחסן, שיפוצ חדר אמבטיה ושירותים כולל שבירת קירות והתקנת מערכת ניקוז וביוב חדשה, התקנת גדר ושער לדירה, עבודות אבן, התקנת ותחזוקת חצר הדירה." ושוב הוסף בכתב יד "רצ"ב טבלה נספח ה'".

261. בסיכומיו טען כי אמירתה של האם כי בוצע "שיפוצ אסתטי" מבלי לפרט מה בוצע כאשר יש לה הידע כמהנדסת, מעיד בעיקר על היקף השיפוצ שעליו הצהיר הסב בתצהירו (סעי' 45-46). בנוסף האם לא המציאה כל הוכחה לתשלום שביצעה עבור השיפוצ.

262. האם העידה כי בוצע שיפוצ קל במקלחת (עמ' 46 ש' 12-9).

263. מהאמור עולה כי שני הצדדים מסכימים כי בוצע שיפוצ בבית בפרדס חנה על ידי האב והסב. אך חולקים על היקפו והאם יש לו משמעות לעניין כוונת שיתוף.

264. האם בתחילה טענה כי שילמה לשניהם עבור עבודתם וכי יש לה הוכחות. לאחר מכן חזרה בה וטענה כי היא שילמה במזומן עבור העבודה (3,000 ₪). האם צרפה לתצהירה (נספח ל"ז) חשבונית אחת עבור קרמיקה וכלים סניטריים בסך של 4,500 ₪ (מחודש 4/2015). אך לא צרפה כל הוכחה לתשלום עבור השיפוצ.

265. הסב הודה בחקירתו כי האם שילמה את החומרים לשיפוצ וכי העבודה בוצעה בחינם.

ש. אתה מציין בסעיף 44 לתצהירך שאת וג.א שיפצתם, יש לך קבלה?

ת. עשיתי בחינם.

ש. גם ברחוב הטורים, יש לי קבלה שט.א שילמה על חומרים?

ת. לגבי קרמיקה אני לא יודע לבחור. לקחתי את ט.א ג.א והילדים לחבר שלי והוא נתן להם

הנחה מקסימלית של החומרים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 ש. מי שלם?
- 2 ת. ט.א. לגבי השיפוף של חדר האמבטיה כאשר הביוב מפוצץ, צריך לפרק קירות, לבנות הכל
- 3 מחדש, צנרת וחשמל. המרכיב של הקרמיקה זה שולי. הרוב זה עבודה וכל החומר
- 4 האפור. אז היא שילמה את זה. לא טענתי שאני שילמתי כל היתר שילמתי כולל
- 5 העבודה בחינם.
- 6 ש. מה זה כל היתר?
- 7 ת. העבודה בחינם. הצנרת זה מהסטוק שיש לי בבית. החשמל גם".
- 8 (עמ' 6 ש' 23-33).
- 9 266. האב הודה כי השיפוף נערך ללא תמורה וכך נהג לעשות שיפוצים לחברים נוספים בחינם
- 10 (עמ' 30 ש' 3-6). האב אישר שאין בידיו קבלות לשיפוף "אין לי את הקבלות מדובר על הרבה
- 11 שנים".
- 12 267. עוד העיד כי השיפוף נעשה לאורך כל התקופה "מהיום שנכנסו עשינו שיפוצים תוך כדי"
- 13 (עמ' 29 ש' 19-20).
- 14 268. ביחס לבני-זוג ידועים בציבור, הקמתה של חזקת שיתוף - שלא הובאו ראיות לסתירתה -
- 15 עשויה להעיד רק על שיתוף בנכסים המשמשים את בני-הזוג בחייהם היומיומיים, או
- 16 שנרכשו על-ידם במשותף. להחלת דין שיתוף על נכסים אחרים של מי מהם, ולוא גם כאלה
- 17 שנצברו על-ידיו בתקופת החיים המשותפים, תידרש ראיה נוספת כלשהי, שתעיד (לפחות
- 18 באורח נסיבתי) על כוונת שיתוף בנכס המסוים (או בכלל נכסיו) של בן-הזוג". (הלכת סלם
- 19 נ' כרמי לעיל בעמ' 349-350).
- 20 269. בנסיבות המפורטות היות והדירה נרכשה לפני ההיכרות בין הצדדים, האב לא השתף
- 21 בתשלומי המשכנתא, חומרי הגלם לשיפוף שולמו בידי האם בעוד העבודה נעשתה בחינם על
- 22 יד האב והסב, שעה שבאותה עת התגוררו הצדדים בדירה תקופה קצרה, מעבר לכך שלא
- 23 הוכח כי בוצע שיפוף "מהותי", או אפילו "מסיבי", שהאב יכול להצביע עליו ואשר בגינו,
- 24 ניתן יהיה לקבוע כי הדירה היא רכוש משותף או "נטמעה" ברכוש כזה.
- 25 270. כך גם לא הוכח כי לאם הייתה כוונה לשתף את הצד השני בזכויות בדירה.
- 26 271. הטעם לכל זה הוא שבני זוג מנהלים את נכסיהם כשותפים שאינם מקפידים זה על זה בכל
- 27 הנוגע לשימוש בנכסיהם, עד כדי האפשרות להשתמש בנכס כבעלים גמורים, אף שהנכסים
- 28 נשארים בבעלותו הקניינית של מי שהביאם. כוונת שיתוף מליאה אכן קיימת בין בני זוג,
- 29 אבל בדרך כלל היא אינה כוונה קניינית אלא כוונה שימושית, וככל שותפים אחרים שיש
- 30 להם נכסים בבעלות פרטית של מי מהם ומאפשרים את השימוש המלא באופן הדדי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

272. כך לא ניתן ללמוד מתוך נסיבות הקשורות בשיפוץ בדירה בלבד כשעלות העבודה ניתנה ללא
תשלום על כוונת שיתוף, קל וחומר, כשאין לדעת בכמה השביח השיפוץ את הדירה והעלה
את שוויה.
273. לפיכך, אני פוסקת כי האב לא הרים את הנטל להוכיח קיומה של כוונת שיתוף בדירה.
274. עוד יוסף כי האב לא הגיש בקשה לפיצול סעדים או תביעה כספית עצמאית.
275. האב הגיש תביעה לסעד הצהרתי בלבד.
259. שיטת המשפט אינה מתירה לתובע פתח להתדיינות כפולה ולהטרדה מיותרת של הנתבע
ובתי משפט על ידי פיצול תביעותיו או העדר תביעתם כמקשה אחת. האינטרס של הציבור
הוא כי תמוצה ההתדיינות בין בעלי הדין בהליך אחד. והלכה זו יפה גם בענייננו.
"המדיניות הראויה הנקוטה בנושא של תביעות לפסק דין הצהרתי, אמורה להבטיח הליך
מהיר ויעיל שיסיים את הסכסוך בין הצדדים ולא פתח למשפט נוסף לשם קבלת הסעד
האופרטיבי. כמו כן אמורה היא להבטיח לבל יבואו בשערו של הליך זה אלה המבקשים
לעקוף את דרך המלך ולהבטיח לעצמם יתרון של דיון מוקדם, כאשר הלכה למעשה
מבקשים הם לאכוף הסכם אשר לטענתם איננו מקויים על ידי הצד שכנגד.
תביעות לאכיפת הסכם ופיצויים עקב הפרתו, יש להגיש בדרך הרגילה של תביעה לאכיפה
ו/או לפיצויים ולבקש את מלוא הסעד אותו מצפה התובע לקבל בסופה של דרך. אין לאפשר
הגשת תביעות הצהרתיות חלקיות ללא חלק אופרטיבי כאשר סביר להניח, שבית המשפט
יזדקק להליכים נוספים כדי ליישב את הסכסוך בין הצדדים" (רע"א(י-ם) 84/98 צעד בריא
- אלוש אורטופדיה בע"מ bbsensograph belgium nv פורסם בנבו מיום 11.3.98).
276. בנסיבות אלה, אין גם מקום לפסוק סעד כספי בגין השבחה, שלא התבקש, מה גם שהסב
הודה כי העבודה נעשתה בחינם ולא עתר לפיצוי עבור כך בתביעה הנזיקית שהגיש.

6.ד. מיטלטלין, רכב וזכויות סוציאליות

277. הלכת השיתוף אינה נובעת משיקולי צדק בלבד אלא בעיקר מהסכמות ומכוונות הצדדים.
278. בענייני הצדדים לא היו שותפים בזכויות ובנכסים.
האב לא העיד כי אי פעם האם הביעה בפניו רצון לחלוק עימו את נכסיה וזכויותיה או שהוא
ביקש לברר עימה את מידת השותפות ביניהם.
העובדה כי לא ידע מאומה לגבי מצב חשבון הבנק של האם וזכויותיה הסוציאליות, מדברת
בעד עצמה.
279. גם אם העבירה לחשבונו כספים משך חיי הזוגיות, הרי זה נעשה מתוך קרבה ודאגה של בן
זוג למשנהו, אך אין בכך כדי להעיד על כוונת שיתוף כלכלית. האם בכתב הגנתה (סעי' 49)

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

- 1 ציינה במפורש כי האב ביקש את עזרתה לעיתים כדי לאזן חשבוננו שהיה מצוי ביתרת חובה
2 והיא נענתה לכך והעבירה לו כספים.
3 280. כך גם העובדה כי אפשרה לאב להשתמש ברכב אשר בבעלותה, אינה מעידה על רצונה
4 לשתפו בזכויותיה ברכב.
5 281. דווקא השיתוף העסקי בשיפוצים בפרויקט "*****" מעיד על הפרדה רכושית.
6 האב צירף טבלת אקסל בה פירט בנפרד את ההוצאות וההכנסות של כל אחד מהם והשותף
7 השלישי מן הפרויקט העסקי המשותף וכן חשבוניות בהתאם (נספח ד' לכתב ההגנה בתביעת
8 המזונות).
9 282. האב עותר למחצית משווי הרכב, המיטלטלין, הזכויות הסוציאליות ומוניטין האם.
10 283. הרכב מסוג סוזוקי אלטו (שנת 2014) נרכש בזמן חייהם המשותפים (שנת 2012-2013)
11 מכספה ובמימון מלא שלה (סעיף 100 לתצהירה) ובחקירתה אף ציינה כי נטלה לשם מימונו
12 הלוואה (עמ' 46 ש' 15-25) ששולמה על ידה. רכב זה נמכר תמורה לסך של 5000 ₪ (סעיף
13 100 לתצהירה).
14 284. גם אם האב עשה שימוש ברכב, אין בכך כדי להוכיח כל כוונה ספציפית מצידה לשתפו
15 בבעלות בו.
16 285. באשר למיטלטלין של הצדדים. האב טען בכתב תביעתו כי לאחר שהורחק מן הבית
17 בהסכמה (ה"ט 11-17-12567 ביום 6.11.17), הותיר אחריו בדירה את כלל הרכוש והתכולה
18 וזו הועברה על ידי האם לדירת המגורים החדשה ששכרה בעיר כרכור. אמנם הצדדים
19 חילקו רשימות ציוד ביניהם אך לטענתו לבסוף לא התבצעה החלוקה וכלל הרכוש נותר
20 בידיה. האם מצידה צרפה לתצהירה את רשימת החפצים שהאב מקבל ורשימת החפצים
21 שהאם מקבלת (נספח מ"ו). כמו כן, צרפה התכתבות בין הצדדים מיום 29-30/12 בנוגע
22 לציוד שהושאר בדירה כאשר האב ביקש להשאיר המפתחות והאם ציינה כי המפתחות
23 מחכים עבורו אצל אחראית בקיבוץ (נספח מ"ז). בנוסף צרפה חשבונית מחודש 7/2017 בה
24 כתבה בטוש שחור "ציוד של ט.א. שג.א לקח!".
25 286. האב טען בתצהירו (סעי' 57) כי תכולת הבית המשותפת נגזלה על ידי האם אשר סירבה
26 לחלקה ביניהם לרבות חפציו האישיים וכאלו ששימשו לעבודתו. האב העריך את שווי
27 התכולה כ-40,000 ₪, וטען כי מגיע לו מחציתה בסך 20,000 ₪ ללא חפצים אישיים.
28 287. סיכומו של דבר לעניין המיטלטלין, האב לא הוכיח כי הרכוש לא חולק בין הצדדים, בעוד
29 האם הוכיחה כי בין הצדדים התקיימו התכתבויות באותה עת (סוף שנת 2017) באשר
30 לחלוקת הרכוש ונערכו רשימות המקנות חלק מן הרכוש לאב וחלק לאם. האב לא צירף
31 לכתב תביעתו או לתצהירו קבלות על רכישת החפצים הללו מתוך הרשימה שלו. לא ברור
32 האם האב ניגש לגבי **** מהקיבוץ (אשר אצלה היה מצוי המפתח לדירתם) אם לאו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

288. לפיכך, האב לא הרים את הנטל באשר לטענתו כי האם לא חילקה את המיטלטלין ביניהם.
277. האב ביקש לשום את המוניטין האישי והעסקי של האם ולפסיקת חלקו בזכויותיה
הסוציאליות.
לשם כך, יש לבדוק מהם המרכיבים ביצירת אותו המוניטין אשר היו עוד טרם החל הקשר
הזוגי בין הצדדים. נוסף לכך, יש לבחון האם רכישת המוניטין או כושר ההשתכרות המוגבר
גרמו לבן הזוג השני לוותר על יצירת מוניטין משלו או הגברת כושר השתכרותו וכי הדבר
נבע בשל תמיכתו בבן הזוג. בבע"מ 3664/07 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו ביום
10/12/2007) "... בית המשפט הוסיף וקבע כי הצורך להיזקק לחלוקה של נכסי
הקריירה יתעורר בעיקר במקרים מובהקים שבהם נוצר פער ממשי וברור בין בני
הזוג מבחינת כושר ההשתכרות שלהם – פער שנובע מכך שאחד מבני הזוג נטל על
עצמו ויתור משמעותי מבחינת ההתפתחות המקצועית והתמקד במרחב הביתי,
ובכך אפשר לבן הזוג האחר להשיא את כושר השתכרותו..."
278. במגוון רחב של פסקי דין שניתנו לעניין זה עולה כי המדובר במעין "פיצוי" אותו מעניקים
לבן הזוג האחד בגין תרומתו לפיתוח הקריירה וכושר ההשתכרות של בן הזוג השני כאשר
מוכח כי הראשון וויתר על התפתחותו האישית במהלך הקשר הזוגי/נישואין כך שהוא לא
יקופח בעת החלוקה.
279. במקרה דנן, לא שוכנעתי כי יש לשום את "המוניטין" האישי והעסקי של האם. כדי לדון
ב"מוניטין עסקי" יש להוכיח כי ישנו עסק משמעותי המגלגל תזרים כספים משמעותי. האם
צרפה כזכור דוח רווח והפסד מעבודתה כעצמאית ומדובר על סכומים לא משמעותיים.
באשר ל"מוניטין אישי", האם סיימה את לימודיה בטכניון עוד טרם הכירה את האב (נספח
ב' לתצהירה). לעומת זאת, הוכח כי דווקא האב הוא שלמד במהלך הקשר הזוגי קורס תיווך
וקורס משלים בעיסוי (לספורטאים) (פרוט' עמ' 17 ש' 9-10 ו-13-14). כפי שעולה מעדותו
ניסה להתפרנס אך הדבר לא עלה בידו. אחיו העיד עליו כמי שניסה מזלו כל העת בעיסוקים
שונים אך לא צלח בהם. זאת ועוד, בדיון בתביעות המשמורת ההדדיות קבעתי כי
התרשמותי היא שההורים נשאו בחלוקת האחריות של גידול הקטנים כשהיו קטנים באופן
שווה פחות או יותר לפני הפירוד, כאשר האב היה יותר זמין ונגיש עבור הקטנים בשל שעות
עבודתה של האם.
280. בנסיבות, אני פוסקת כי לא הוכח בפני שהאב ויתר על הקריירה שלו כדי לאפשר לאם
להשיא את כושר השתכרותה, זאת גם על רקע הקשר הזוגי הקצר של שש שנים כאשר בראי
הזמן הכולל של צבירת ניסיון וקידום קריירה נדרשת תקופת זמן ארוכה יותר.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

281. כך גם התרשמתי כי הצדדים שמרו על הפרדה רכושית, כאשר כל צד צבר את רכושו
וזכויותיו בנפרד מהשני. כל אחד מהם שילם תשלומים שונים להוצאות הבית ואין להם
רכוש משותף.

282. לאור האמור, גם אינני מוצאת לנכון לערוך איזון לגבי הזכויות הסוציאליות.

283. סופו של דבר, התביעה הרכושית נדחת על כל רכיביה.

ה. תלה"מ 18-10-70829 ג.א (הסב) נ' ט.א (להלן: "הסב" נ' "האם").

284. הסב הגיש תביעה כנגד האם ובנו (נתבע פורמלי) בטענה כי בעקבות בקשת האם לפיקוח צד
ג' וההחלטות שניתנו נגרמו לו נזקים והוצאות על סך של 85,000 ₪.

285. לאחר הגשת התביעה הגישה האם בקשה לסילוק על הסף של התביעה בטיעון כי התובענה
הוגשה תוך פגיעה בפרטיותה וחשיפת מסמכים ופרוטוקולים של בית המשפט לענייני
משפחה אשר מתנהלים בדלתיים סגורות. עוד טענה כי אין כתב התביעה מגלה עילת תביעה
כלפיה מאחר וכל טענותיו של הסב הן בנוגע להתנהלות בני הזוג ולא כלפיו. כן טענה להשתק
עילה בין בעלי דין שבניהם "קירבה משפחתית", והעלתה טענות על ניגוד אינטרסים בייצוג.

286. הסב טען כי אין בהגשת התביעה משום "פרסום" או פגיעה בפרטיות שכן ההליכים בין
הצדדים היו בפני אותו המותב וכי ממילא עורבו הסבים בסכסוך לאור דרישותיה של האם.
עוד טען כי במצב בו האם ניסתה לנכר את ילדי הצדדים, עשה הסב הכל כדי למנוע את
הנזק לכדיו. לדבריו, היא שהפרה את זכות הפרטיות של האב כאשר חשפה בפני אחיו
מסמכים רפואיים אודותיו. לטענתו התביעה מבוססת על שימוש לרעה בהליכי משפט כאשר
האם הגישה תצהירי סרק והעלתה טענות בדויות ומעלליהם שגרמו לסב נזקי ממון,
עוגמת נפש וטרחה.

287. בהחלטה מיום 3.3.2019 נדחתה הבקשה לסילוק על הסף תוך שהודגשה זכותו של הסב
לבירור התביעה לגופה. ביום 4.4.2019 התרתי שליחת הודעה צד שלישי לאב. האב בבחינת
צד ג' הגיש גם הוא כתב הגנה מטעמו וביקש לדחות את ההודעה כנגדו.

טענות הסב

281. הסב צטט מתוך תסקיר העו"ס מיום 26.12.2017 ומהחלטת בית המשפט מיום 3.3.18 אשר
קבעה בין השאר כי הסדרי השהות יתקיימו ללא ליווי. לטענתו חרף המלצות כלל הגורמים
ובית המשפט עצמו, עשתה האם "דין לעצמה" וראתה את כל הגורמים כממליצים.

282. לגרסתו ביחד עם רעייתו נאלצו כדי שלא ייווצר נתק עם הנכדים, לקחת על עצמם נטל ועול
כבד של ליווי בנם למפגשים עם ילדיו וזאת כדי לעמוד בדרישותיה הדרקוניות של האם. עוד

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

טוען כי האם הסתירה מבית המשפט ומרשויות הרווחה את העובדה שאמה חולת
סכיזופרניה והיא זו שבפועל שומרת על הילדים בהיעדרה. כלומר העובדה כי אמה בעלת
מחלת נפש ומהווה סכנה לילדים לא הטרידה אותה אך לכאורה הפרעה נפשית שיש לבנם,
הפריעה לה וזה כביכול הבסיס להתנהלותה. לדעתו האם ניצלה הליכי בית המשפט כדי
להתנגח באב ולהשיג יתרונות, וכך בין היתר, הפרה חלק מהסדרי השהות בלי הודעה
מוקדמת או שאיחורה, כך שהותירה את הסב ובנו להמתין לילדים שעות לשווא.
283. הסב טען כי הליווי נכפה עליו ועל רעייתו על ידי האם, כך שהיה נוסע קילומטרים רבים רק
כדי ללוות את בנו, ולכן והאם גרמה להשחתת זמנו, ממנו ושלוותו ימים רבים, שבתות
וחגים. עוד מלין על כך שהאם עשתה הכל כדי לצמצם את זמני השהות ולהכביד עליו והכל
בחוסר תום לב. לדבריו פגעה האם בזכויותיו כסב וזאת לצד עלויות כספיות, טרדה, טרחה
ועוגמת נפש. לטענתו האם ניצלה את המשבר הנפשי החולף של בנו כדי להתעשר וגררה את
הסבים לתוככי הסכסוך. האם ירדה לחייו ולחיי בנו ועשתה הכל על מנת להתיש ולאייץ
הקשר בין הנכדים לבינם.
284. ואכן, לבסוף, התברר כי אין כל אמת בטענות המסוכנות להן טענה האם, וכי היא רק ניסתה
להערים מכשולי סרק על קיום ההסדרים.
285. הסב העריך את הפסדי הכנסותיו בסך של 9,000 ₪ לחודש המהווים מחצית הכנסותיו
מעיסוקיו. הסב המציא אישור רו"ח על הכנסותיו בין התאריכים 18.8.18-1.1.18.
286. הסב עתר לחיוב האם בסך של 85,000 ₪ עבור הפסדי הזמן, טרחה, טרדה, הוצאות ועוגמת
נפש.

טענות האם

287. האם טענה בכתב הגנתה כי מטרת התביעה היא להתישה וליטול כספה. עוד טענה כי
התביעה הוגשה תוך פגיעה בפרטיותה וכי הוצגו מסמכים אשר חל עליהם איסור פרסום.
288. לשיטתה כתב התביעה אינו מגלה עילה כלפיה אלא נוגע בעיקר להתנהלותה כלפי האב, וכי
תלונתו של הסב היא כלפי בית המשפט עצמו שאישר דרישתה לפיקוח.
289. לגישתה הסב הודה כי הסכים ללוות את בנו להסדרי הראייה. האם צטטה מדברי ב"כ בדיון
בבית המשפט המחוזי אשר אמר: "ההורים שלו מסכימים, זה נטל עליהם אבל הם
מסכימים..." ולא התנה זאת בתשלום כלשהו, ולראייה הסב צרף לתביעתו את "הסכם
ההתחייבות" עליו חתם. האם טענה כי הסב שימש כשלוח בנו, וכי מעולם לא דרשה שדווקא

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

1 הסב הוא שישמש כמלווה. האם ציינה כי הסבתא מצויה בפנסיה וכי היא יכלה ללוות את
2 בנה ולא דווקא הסב, והיא לא עשתה זאת מתוך מטרה מכוונת להגיש התביעה דן.
3 290. כך גם, הסב התנדב מרצונו החופשי ללוות את בנו ללא שהתבקש באופן ספציפי ועשה כן כדי
4 לפגוש את נכדיו. לגרסתה עד היום הסב ממשיך ללוות את בנו על אף שהוסר הפיקוח. האם
5 הכחישה את טענות הסב כי אמה חולה בסכיזופרניה וציינה כי אלו הכפשות חסרות בסיס.
6 291. עוד לדבריה, האישור של רו"ח שצורף על ידי הסב אינו מציין הפסדי השתכרות וכי המסמך
7 המצורף לא ברור ולא מהווה אישור לדבר.
8 292. האם ביקשה לדחות התביעה כנגדה.
9

טענות צד ג' האב

10
11
12 293. האב טען כי האם היא זו שהתעקשה, יזמה והתנתה את הפגישות שלו עם ילדיו בכך שהם
13 יתקיימו בפיקוח של הוריו. דרישותיה אלו התבססו על מצגים כוזבים באשר למצבו
14 הבריאותי והנפשי ובטענות כי הוא מסכן את הקטינים. מצגים אלו התפוגגו לדבריו לאחר
15 חוות דעת המומחים אשר האם ויתרה על חקירתם כדי לא לשלם הוצאות התייצבותם,
16 ובזאת הופסקו טענותיה ל"מסוכנות" אבי הקטינים. לגישתו מצגי השווא של האם נועדו
17 להכביד ולהתעמר בו, כאשר טרם הסכסוך הוא היה מטפל בקטינים רוב היום בעוד האם
18 עבדה.
19 294. עוד טען כי הסכמתו לליווי הוריו ניתנה "תחת לחץ" ומחשש שבלא הסכמה זו לא היה
20 מתאפשר לו לראות את ילדיו. הסכמתו זו הנה הרע במיעוטו מבחינתו ומבחינת הוריו אשר
21 רצו בטובת הקטינים. לדעתו האם חיפשה לנקום בהוריו בחוסר תום לב ומכוונת זדון, וגם
22 כאשר התקבלו דרישותיה בנוגע לליווי, היא ניסתה לסכל את המפגשים ונמנעה מלהביא את
23 הילדים בלי הודעה מוקדמת לאחר שהוא ואביו נסעו קילומטרים רבים. בנוסף טען כי לא
24 הסכים בשם אביו וכי הסכמת הסב לליווי הייתה מתוך אחריות לקטינים ולטובתם וכדי
25 למנוע ניכור.
26 295. האב מבקש לדחות את ההודעה כנגדו ולחייב את האם בהוצאות ושכ"ט.
27

דיון והכרעה

28
29
30 296. במסגרת רמ"ש 18-03-20481 ניתן פסק דין ביום 25.4.2018 בו נקבעה חובת הפיקוח של צד
31 ג' על זמני השעות בין האב לקטינים : "אחר שנשמעו טענות הצדדים ובהתאם להסכמתם
32 בדיון, אני מורה על ביטול חלק ההחלטה קמא מיום 3.3.18 הנוגע להסרת הפיקוח במהלך

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
18-01-50173 ותלה"מ 18-10-70829

פגישותיהם של האב עם ילדיו הקטינים. בהתאם לכך ועד למתן החלטה אחרת על ידי בית המשפט קמא, יימשכו הביקורים כסדרם, אך בפיקוח.
בהתאם למוסכם על ידי הצדדים, בית המשפט קמא ידון פעם נוספת בעניין הסרת הפיקוח לאחר שתינתן חוות דעת פסיכו-דיאגנוסטית של מומחה אשר ימונה על ידי בית המשפט קמא ויחווה דעתו בדבר מצבו הנפשי של האב, בשאלה האם האב עלול לסכן את ילדיו ובדבר כישוריו כהורה, זאת בשים לב לאירוע הפסיכיאטרי שעבר האב ונוכח המסרים השונים שהעביר לקטינים ולאם, כפי שהוצגו בפני בית המשפט".
297. רק בהחלטתי מיום 21.7.18 לאחר קבלת חוות דעת המומחים הוסר הפיקוח.
298. בנוגע להסדרים בטרם פסק הדין של בית משפט מחוזי מיום 25.4.18 הצהיר הסב כי מי שדרש את הפיקוח הייתה הרווחה ולא האם עצמה (פרוטוקול עמ' 4).
"בקשו ממני ומאשתי ללוות את ט.א. במשך 11 חודש בזמן הזה כדי לשכנע אותו הביאו לי תסקרי של ביהמ"ש ואמרו לי.
ש. מי נתן לך?
ת. העובדות הסוציאליות".
299. בתצהירו הצהיר: "אכן הסכמנו, אני ורעייתי, לחתום על התחייבות לליווי האב לראיית הילדים, אך זאת למשך 30 יום, תקופה שבסיומה שוב ושוב עמדה ט.א. על סירובה למפגשים של ג.א. עם הילדים ללא ליווי" (סעיפים 19-20).
300. צורף על ידו הסכם התחייבות מיום 15.11.17 חתום על ידי הסבים מול רשויות הרווחה במועצה המקומית גלבוע ובו נכתב כי הם מתחייבים להיות נוכחים בהסדרי הראייה למשך חודש ולדווח על כל התנהגות חריגה של בנם (נספח א' לכתב התביעה).
301. ואכן, במסגרת החלטה שניתנה ביום 9.11.17 בצו הגנה הוטלו סמכויות על הרווחה לקביעת זמני שהייה.
302. בתסקיר שהוגש ביום 26.12.17 עולה כי הפיקוח נדרש על ידי הרווחה: "חשוב לציין שבעקבות האירועים שתוארו זמני השהייה של הילדים עם האב נעשו במשך חודש בפיקוח הוריו... כדי להימנע מנתק פתאומי של האב עם ילדיו ובהתייחס לרקע האירועים בעת הפרידה נקבעו זמני שהות של האב עם הילדים כשלצורך בטיחות לשלום הילדים הוחלט על ליווי של אחד מהוריו של האב לפקח בזמני המפגשים בין האב לילדיו ואף חתמו על כך... בכך יכולנו לשמור על בטיחות הילדים, תוך חידוש הקשר של האב עם הילדים ובניית תוכנית התערבות מתאימה".
303. על החלטתי להסיר את הפיקוח הוגש בקשת רשות ערעור.
304. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 25.4.18 שבה ונקבעה חובת הפיקוח.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

305. בדיון שנערך בבית המשפט המחוזי ב"כ האב התייחס לעניין הליווי ואמר כי: "ההורים שלו
מסכימים, זה נטל עליהם אבל הם מסכימים" (עמ' 4 ש' 20-21). גם לשכת הרווחה בגלבווע
הבהירו ובצדק כי ללא קיום החלטת בית המשפט המחוזי לא יוכלו להתקיים ההסדרים וכי
חייב להיות צד ג' שישמש כמלווה.
306. מהאמור עולה כי האם לא ביקשה את פיקוחו הספציפי של הסב, אלא בית משפט קבע כי יש
צורך בפיקוח וליווי צד ג', והסב הסכים מרצונו הטוב לשמש ככזה.
307. הסב הודה כי האם לא דרשה ליווי שלו ספציפית וכי הסכים לליווי על מנת לראות את
הנכדים:
"ש. מפנה אותך לנספח א'....איפה ט.א מבקשת שההורים של ג.א ילוו אותך, תאשר לי שאין
דבר כזה?
ת. רשום. כשקראו לי רווחה אמרו לי בצורה חדש משמעית...שאם לא נלוו את ג.א הוא לא
יראה את הילדים..
ש. איפה רשום ההורים?
ת. צד ג' זה השרת? שאלת אותי שאלה מצחיקה..
ש. רשום צד ג' או ההורים של ג.א?
ת. צד ג' מי זה לדעתך
ש. אם לא היית חותם על ההתחייבות ברווחה?
ת. הם ביקשו לחתום. אני ואשתי חתמנו על המסמך.
ש. אתה צריך לחפש בהתנדבות צד ג' אחר, הוא היה צריך לחפש מישהו אחר?
ת. לדעתי במצב הנוכחי כיוון שזאת הייתה הגדרת הרווחה וכנראה גם שלכם. הם ביקשו
ממני לא מאף אחד אחר.
ש. מי ביקש?
ת. הרווחה. במידה ולא הייתי חותם ג.א לא היה רואה את הילדים שלו ואנחנו בתור סבא
וסבתא לא היינו רואים את הנכדים והיינו רגילים לראות אותם פעם בשבוע".
(פר' מיום 12.1.2020, עמ' 4 ש' 23-35).
308. גם הסבתא אישרה כי התנדבו ללוות את האב למפגשים:
"ש. מדוע הסכמתם ללוות את ג.א למפגשים?
ת. לא הייתה לנו ברירה. הרווחה אמרו שאם לא נלוו אותם ג.א לא יקרה אותם. (טעות
במקור)
ש. לאן את מלווה את ג.א?
ת. לאיפה שצריך".
(עמ' 8 ש' 11-15).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 17-12-19820 א' נ' א', תלה"מ 17-12-1980, תלה"מ 17-12-44380, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 18-10-70829

309. האם העידה כי מדובר היה בדרישה לגיטימית לליווי האב בדיוק לאחר ההתקף הפסיכוטי
שלו, וכי אם הסב לא היה מסכים, היה האב מוצא מישהו אחר בהתנדבות שיעשה כן עבורו :
ש. ביום 3.3.18, נתנה החלטת ביהמ"ש לזה שג.א יוכל לפגוש את ילדיו ללא צד ג'. את
אומרת שהיות שחששת לשלום הילדים הגשת בקשת רשות ערעור?
ת. כן.

...
ש. בסעיף 14 את אומרת שלא ביקשת פיקוח ספציפי אלא צד ג'. עד לערעור מי היה צד ג'?
ת. הרווחה
ש. מי היה צד ג'?

ת. הרווחה בגלל בעדכנו אותי שלפי בקשת הרווחה ולפי הסכמות של הרווחה עם
המשפחה אז ההורים של ג.א חתמו...
ש. מדובר במשפחה של ג.א?
ת. זה אתה אומר".
(עמ' 10 ש' 4-9).

310..מעבר לאמור, הסב גם לא הוכיח את הנזק הכספי שנגרם לו.
אישור הרו"ח שצורף כנספח ג' לתצהירו אינו מראה את גובה הכנסתו הכוללת משנים
קודמות כדי שיהיה ניתן להשוות ולהוכיח כי הוא הרוויח בחודשי הליווי מחצית שכרו
בלבד.

כך גם בתצהירו ציין כי ההפסדים הינם בסך של כ- 9000 ₪ לחודש אולם כשנשאל איך ניתן
לראות את אותו ההפסד הנטען ציין כי זה נמצא "אצל רואה החשבון" (עמ' 6 ש' 21-22).
והצהיר כי דו"ח כזה מעולם לא צורף (ש' 17-18).

311. סיכומי של דבר, התביעה לא הוכחה, שכן חובת הפיקוח נקבעה לכתחילה על ידי הרווחה
ובהמשך הוארכה בפסק דינו של בית משפט מחוזי.

חובת הליווי מאז הפרידה נקבעה על ידי הרווחה לאור התרשמותה כי "הילדים היו
חשופים לאלימות המילולית. סביר להניח שהילדים היו חשופים לעישון סם מריחואנה
...אולם עד לאותו התקף לא היה סיכון ממשי לחייהם...כדי להימנע מנתק פתאומי של האב
עם ילדיו ובהתייחס לרקע האירועים בעת הפרידה נקבעו זמני שהות של האב עם הילדים,
כשלצורך הבטיחות לשלום הילדים, הוחלט על ליווי של אחד מהוריו של האב לפקח בזמני
המפגשים בין האב לילדיו ואף חתמו על כך".

אמנם באותו תסקיר הומלץ על הפסקת הליווי לצד דרישה שהאב ימשיך במעקב רופא
פסיכיאטרי ובקבלת הדרכת הורים, והאם היא זו שעמדה על המשך הליווי, ובהחלטתי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19820-12-17 א' נ' א', תלה"מ 1980-12-17, תלה"מ 44380-12-17, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

אימצתי את המלצת העו"ס, אלא שכאמור ערכאת הערעור חשבה אחרת, והפיקוח הוסר רק
לאחר קבלת חו"ד מומחים בחלוף 11 חודשים.
משנקבעה חובת הפיקוח על ידי גורם מקצועי ובהמשך על ידי ערכאה שיפוטית לא קמה
עילת תביעה כנגד האם.
מעבר לאמור, הליווי בהסדרי השהות על ידי הסב ובני המשפחה נעשה בהתנדבות מלאה
גם אם לא הייתה בידו ברירה אחרת.
312. **התביעה הנזיקית והכספית כנגד האם נדחתה.**
313. בנסיבות בהן הסבים נטלו על עצמם את המחויבות לסייע במימוש זמני השהות, מתוך
ראיית טובת נכדיהם הקטינים שיצאו נשכרים מכך שהמשיכו להיפגש עם אביהם וסביהם,
וכאשר אין חולק כי זו כרוכה הייתה בהוצאות נסיעה וזמן ועוגמת נפש מרובה, אינני
מוצאת לנכון להשית הוצאות על הסב בגין הגשת תביעה זו.

סיכום ההליכים

314. **בתביעות למשמורת על הקטינים והסדרי השהות** (תלה"מ 19820-12-17 ו- תלה"מ
44466-12-17) קבעתי כי משמורתם של שני הקטינים תהא אצל האם עם הסדרי שהות
מורחבים לקטינים אצל האב.
315. **בתביעת המזונות** (תלה"מ 44380-12-17) **נקבע כי החל מיום מתן פסק הדין ואילך, האב
ישלם לידי האם עבור מזונות הקטינים מדורם ואחזקת מדור סך של 1800 ₪ מדי חודש
בחודשו כל ראשון לחודש. ובהוצאות חינוכיות ובריאותיות חריגות יישאו בשיעור 33% לאב
ו-67% לאם.**
316. **התביעה הרכושית** (תלה"מ 50173-01-18) נדחתה.
317. **התביעה הכספית נזיקית של הסב כנגד האם** (תלה"מ 70829-10-18) נדחתה.
318. לא מצאתי לנכון להשית הוצאות, וכל צד יישא בהוצאותיו.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את כל חמשת התיקים שבכותרת.

ניתן היום, ט"ו חשוון תשפ"א, 02 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 19820-12-17 א' נ' א', תלה"מ 1980-12-17, תלה"מ 44380-12-17, תלה"מ
50173-01-18 ותלה"מ 70829-10-18

רונית גורביץ, שופטת

1
2
3
4